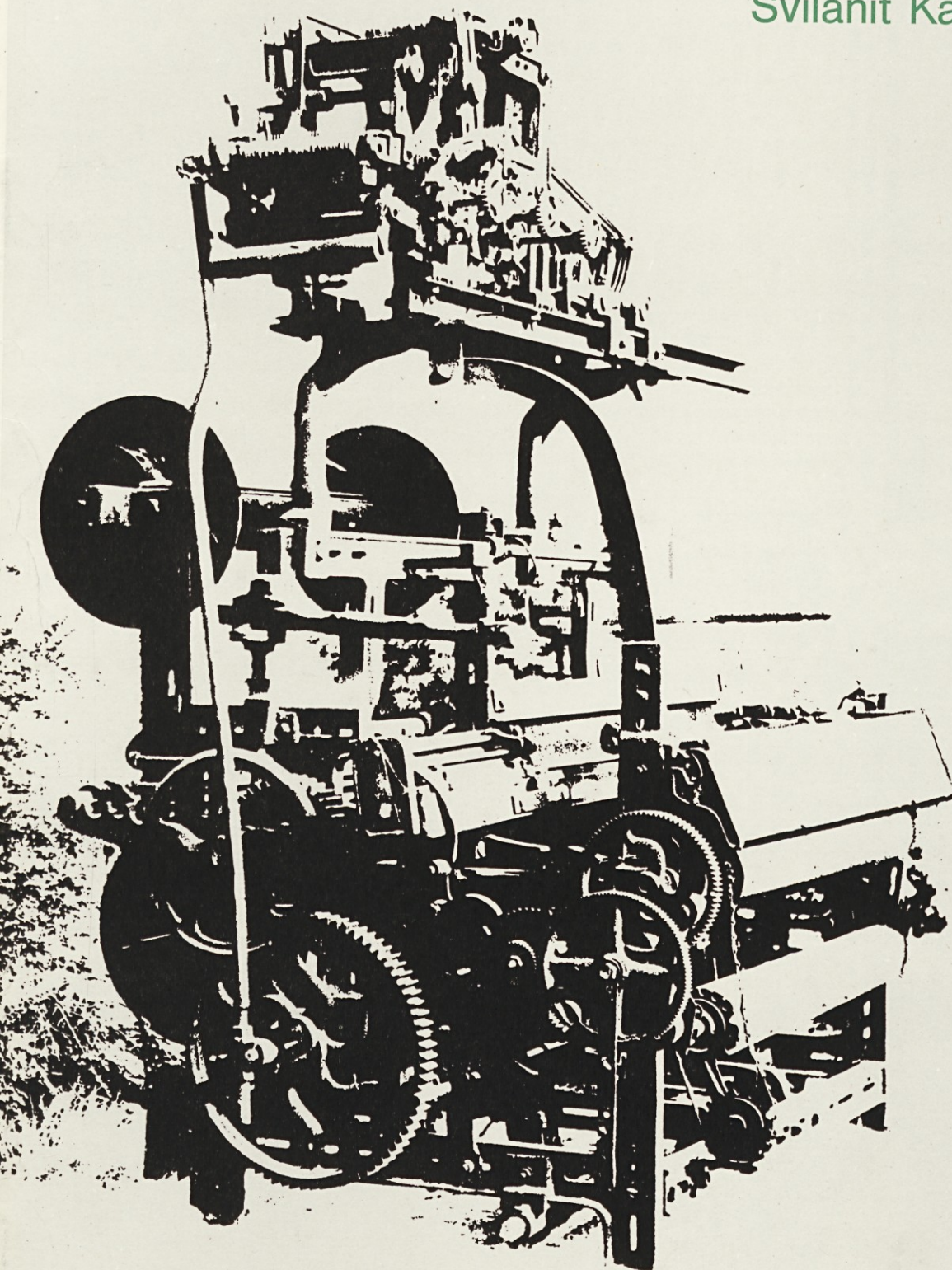

KAMNIŠKI TEKSTILEC

glasilo delovne
organizacije

Svilanit Kamnik **11-12**

SREČNO V NOVEM LETU!

Uredništvo

Jenko MATIJA

Na pragu Novega leta

Za nami je poslovno leto in to je trenutek, ob katerem si vsak dober gospodar naredi bilanco poslovanja v minulem obdobju, kakšni so bili rezultati, s katerimi težavami smo se borili in kako bomo gospodarili v bodoče.

V preteklem obdobju smo dokončno zaključili investicijsko izgradnjo in preselitev celotne temeljne organizacije Svila in skupnih služb v nove prostore. S sprostitev starih prostorov Svile je temeljna organizacija Frotir pridobila velike možnosti za ureditev in povečanje prostorov konfekcije in skladišča za plašče. Vse to preseljevanje in urejanje prostorov je zahtevalo veliko dela in seveda tudi stroškov, katere smo morali pokriti. Ob zaključku teh investicij moramo biti zadovoljni, da nam jih je uspelo dokončati pred veliki gospodarskimi težavami, ki so se začele v tem letu. Pred nami je bila velika skrb, kakšne bodo dokončne številke investicije in kako bomo vse to pokrili. Uspešno zaključene investicije bodo omogočile nadaljnji razvoj obeh temeljnih organizacij, še posebno Svile, dajejo boljše delovne pogoje delavcem iz skupnih služb, rešile pa so tudi vprašanje prostora družbene prehrane.

Ob tej priliki moramo ugotoviti, da je naše poslovanje v minulem obdobju imelo kar precej „stresov“. Eden od najtežjih primerov je bil vsekakor požar, ki nas je doletel ob koncu leta 1979 in katerega posledice smo nosili skoraj celo leto 1980. Vso zahvalo in priznanje si zaslužijo delavci, ki so na kakršenkoli način prispevali k hitremu odstranjevanju posledic požara, še posebno pa remontni delavci, električarji in mojstri vzdrževalci. Nesreča nas je hudo prizadela, vendar nas je istočasno bolj združila in ponovno je kolektiv Svila nita dokazal, da je zdrav in enoten sposoben premagati marsikatero težavo, saj je zrastle v težkih razmerah z zelo hitrim razvojem in lastnimi močmi. Ob tem se je moral odpovedati marsikateri dobrini, katero so drugi kolektivi že uživali, Svilanit pa je vlagal v razvoj tovarne.

Druga težava je bila skozi celo leto problem preskrbe z repromaterialom. Pri tem je bila posebna težava s preskrbo bombažne preje, katero so povzročile svetovne razmere, posebno pa še gospodarske težave v naši domovini. Kljub temu, da smo v celoti pokrivali bombažno prejo z devizami in pristali na poseben sporazum o višjih cenah, smo imeli še vedno veliko zastojev v proizvodnji. Kljub vsem tem težavam pa je proizvodnja svoje plane dosegala zelo blizu predvidenih.

S prodajo naših frotir izdelkov ni bilo težav, dobro se je prodajalo tako na domačem kot tudi na tujem trgu. Prodaja kravat pa ni šla tako gladko, posebno v prvi polovici leta, v drugi polovici pa so se razmere izboljšale. Ob tako razgibanih pogojih poslovanja smo lahko zadovoljni z našimi rezultati, saj nam ustvarjena akumulacija zagotavlja naše nadaljnje delo in vračanje investicijskih kreditov.

Na področju tehnološke opremljenosti smo bili močno omejeni, saj uvoz opreme skoraj ni bil mogoč. Uspelo nam je uvoziti barvni aparat za barvanje metražnega frotirja, ki nam je v veliki meri zagotovil kapacitete barvanja valk frotirja tako brisač kot tudi blaga za konfekcijo, ki gre v pretežni meri v izvoz. Pod posebnimi pogoji nam je uspelo nabaviti

tudi 12 frotir statev firme SAURER, za katere smo dobili dovoljenje zaradi požara. Tudi ti stroji nam bodo zelo dobrodošli, saj bodo omogočali proizvodnjo boljšega asortimana, poleg tega pa nam je končno le uspelo, da bomo nočno delo zmanjšali na minimum, saj bodo ponoči delale le še tri tkalke na izmenj.

Tudi na področju družbenega standarda smo v preteklem letu napravili korak naprej predvsem pri prehrani naših delavcev. Novi prostori so nam omogočili, da imamo danes na razpolago kar tri vrste malic za minimalno ceno. Podobno se je reševala tudi stanovanjska problematika, varstvo otrok in vprašanje počitniških kapacitet, ki jih vsako leto povečujemo v mejah možnosti.

Na področju osebnih dohodkov smo bili močno omejeni zaradi družbenega dogovora o rasti osebnih dohodkov. Kljub dobrim rezultatom poslovanja nam ni bilo mogoče blažiti padca življenjskega standarda zaradi izredno visokega naraščanja cen življenjskih potrebščin.

V prihodnjem letu lahko pričakujemo še težje pogoje poslovanja, saj bo stabilizacija prišla do izraza še bolj in to na vseh področjih.

Največja skrb nam je, kako bomo dobili zadostne količine surovin, da bi naše delo lahko potekalo čim bolj normalno, ker le tako lahko pričakujemo uspešnost našega dela.

Ena naših pomembnih odločitev za prihodnje leto je povečanje izvoza kar za preko 30 %. To bo vsekakor velik vpliv na boljšo preskrbo materiala in največji prispevek kolektiva k stabilizaciji našega gospodarstva. V tem obdobju sprejemamo tudi srednjeročne plane, ki so izredno pomembni za naš boljši jutrišnji dan. V naši delovni organizaciji dajemo poudarka predvsem zahtevnejši proizvodnji in bolj avtomatiziranemu delu ter zmanjšanju delovne sile, nikakor pa ne količinskemu širjenju obsega proizvodnje. Posebni poudarek želimo dati zmanjševanju števila delavcev z nizkimi osebnimi dohodki, seveda pa je to povezano s precejšnjimi investicijskimi vlaganji in potrebnim uvozom strojne opreme, kar pa v kratkem obdobju ne bo mogoče.

Pred nami je še veliko nalog na področju boljše organizacije dela, tehnološke discipline, nagrajevanja izvajalčeve učinkovitosti. Saj vemo, da le na ta način lahko približamo nagrajevanje po delu med normiranimi in nenormiranimi delovnimi mesti, kar je pri nas še vedno problem. Posebno pozornost bo potrebno posvetiti režijski delovni sili tako v proizvodnji kot v službah, ker vemo, da se tudi pri nas da še kaj narediti.

Čakajo nas torej težke in odgovorne naloge. Prepričan sem, da je kolektiv sposoben reševati te probleme z lastnimi močmi, predvsem pa znotraj ograje z načinom, ki ga zasluži Svilanit.

Na kraju želim članom našega kolektiva uspešne rezultate, veliko zadovoljstva in srečno ter zdravo NOVO LETO.

**ČESTITKAM ZA NOVO LETO 1981 SE
PRIDRUŽUJEJO TUDI DRUŽBENO-
POLITIČNE ORGANIZACIJE SVILA-
NITA.**

Kronika leta

JANUAR

Leto 1980 začenjamo v Svilanitu kot ptič s polomljenimi krili, ki se poganja z vso silo kvišku, da bi poletel dalje, a ga je nezgoda prikovala na tla.

Zaradi požara v decembru 1979 stoji srce naše tovarne — tkalnica. Pošastna črnina in moreča tišina v tkalnici nas močno prizadeneta. Toda takoj zagrabimo za delo z mislijo pri tisti nesrečni iskri, ki je morala ravno tu pri nas povzročiti to gorje. Hitimo kot mravlje na mravljišču, ki jim ga je razdril hudoben otrok. Čistimo in drgnemo v trdni veri, da bo tudi ta tkalnica enkrat zopet svetla in da bodo v njej kmalu spet zadrdrali stroji svojo staro pesem.

Ustavilo se je srce tovarne, sproži pa se množica drugih mehanizmov in začno se aktivnosti v zvezi z odpravo nastale škode.

Ustanovimo komisijo za ugotavljanje škode. Ugotovimo, da je 30 statev okvarjenih, 12 pa uničenih. Po sanacijskem programu se najprej lotimo čiščenja strojev, ki niso bili okvarjeni in jih proti koncu meseca postopoma dajemo v pogon. Da bi bil izpad proizvodnje čim manjši, tečejo statve v treh izmenah.

Potrebujemo množico rezervnih delov...

Žal ne moremo skočiti v trgovino in jih kupiti, ampak moramo nemudoma sprožiti dolgotrajne in komplicirane postopke, da bi si zagotovili devizna sredstva za uvoz in pa seveda da bi dobili dovoljenje za uvoz rezervnih delov in opreme. Pišemo prošnje po tekočem traku in jih pošiljamo na Samoupravno interesno skupnost za odnose s tujino, na Sekretariat za industrijo, na Zvezni sekretariat za zunanjo trgovino, na Sekretariat za tržišče in cene...

Ne čakamo samo na pomoč od zunaj, takoj namenimo lastna devizna sredstva, da bi prišli čimprej do nujno potrebnih rezervnih delov. Po samoupravnem sporazumu v okviru SIS lahko porabimo 95 % lastnih ustvarjenih deviz za svoj uvoz opreme in potrebnega reprodukcijskega materiala.

Zavarovalnica razume našo stisko in nam nakaže 7 milijonov predujma za rezervne dele.

Kmalu je jasno, da potrebujemo za stroje in rezervne dele 20 milijonov deviznih dinarjev.

Žal niso finance naš edini problem.

Povezujemo se z našimi dobavitelji strojev in jim sporočamo potrebe. Tudi oni niso bili pripravljeni na takšno nesrečo in nam tako velike količine rezervnih delov ne morejo takoj zagotoviti.

Sprejememo tudi nekaj pomembnih ukrepov za preprečevanje požarov — natančen program čiščenja tkalskih strojev in klima kanalov, uvede se knjiga čiščenja in pa stalna kontrola elektromotorjev, svetil in kablov.

Našo prodajno službo pestijo neizdobavljena naročila za brisače že kar na začetku leta, nezgoda v tkalnici pa tudi ne obeta svetlejših prihodnosti za našo prodajo.

Daleč naprej misli naša komisija za družbeni standard, ki predlaga nabavo še dveh počitniških prikolic za letovanje naših delavcev. Denar zanje bo prispevala deloma OO sindikata in deloma naša delovna organizacija.

Ustanovimo razpisno komisijo za imenovanje direktorja TOZD FROTIR.

V skladišču imamo 170.000 m frotirja.

Na naši novi upravni stavbi in na stavbi za TOZD SVILA potekajo zadnja dela in vsi nestrpno pričakujemo čas selitve.

Že v začetku leta se nam obeta slabša preskrba s prejo. Predilnice so v težkem položaju, saj imajo zamrznjene cene že od 5. maja 1979. Na svetovnem tržišču pa cene surovin nenehno naraščajo. Zato se predilnice usmerjajo na tuje tržišče.

Tudi za barve in kemikalije so slabi izgledi. Naša dobavitelja TEOL in KUTRILIN sta zaprosila za delno devizno pokrivanje cen. Zedinimo se za 21 % pri Kutrilinu.

FEBRUAR

Dobimo prve rezervne dele za našo tkalnico in sicer od domačih dobaviteljev — „Strojeteksa“ iz Varaždina.

Domača vzdrževalna ekipa se zagrizeno ukvarja z obnovo in popravilom statev, kolikor se to da brez uvoženih delov. Plastično zaščitno opremo na strojih, ki je seveda vsa zgorela, nadomestijo s pločevinasto, ki so jo naredili sami doma.

Mehaniki hitijo ugotavljati okvare na raznih delih statev in dopolnjujejo neskončne spiske rezervnih delov, ki jih potrebujemo za naše tkalske stroje.

Finančna služba vrednoti nastalo škodo in vse posledice v zvezi z nesrečo — mape se polnijo z materialom.

Nabavna služba je v stalnem gibanju, osebno kontaktira z našimi dobavitelji in si prizadeva prikazati našo težko situacijo, da bi dosegla čim bolj ugodne dobavne roke. Finančna služba se ukvarja z „dnevno svežimi carinskimi predpisi“, zbira razno dokumentacijo in z njo na vseh forumih dokazuje, kako nam je potreben strojni park ne samo za domači trg, ampak predvsem za izvoz, kjer smo s pogodbami vezani, da izpolnimo naročila v določenih rokih. Zaradi stabilizacijskih ukrepov — omejenih deviznih sredstev zelo težko prodiramo z našimi prošnjami.

Sedaj že vemo, da potrebujemo za odpravo škode na strojih v tkalnici 20 milijonov deviznih dinarjev!

V Beogradu je sprva situacija brezupna. Zvezni izvršni svet namreč še ni sprejel odloka o dovoljenih deviznih sredstvih za uvoz opreme. Zato torej tudi naših prošenj še ne morejo reševati.

Nekaj delavcev iz šivalnice razporedimo na delo v tkalnico, ostali pa robijo češke brisače.

Da bi čim bolj omilili posledice izpada proizvodnje, uvozimo 200.000 brisač iz Češke. In naša prodaja jih kupcem ponuja namesto naših brisač. Na tržišču je namreč še vedno večje povpraševanje po brisačah kot jih moremo mi narediti. Naročilnice se kopičijo v predalih, zastarajo in gredo neizdobavljene v koš.

V konfekciji in barvarni izpada proizvodnje v tkalnici še ne čutijo, ker je zaloga nepobarvane metraže še precejšnja. Na njihovo srečo pa tudi statve za metražo niso bile hudo prizadete.

Z izplačilom januarskega osebnega dohodka se uvrstimo med nekaj tistih delovnih organizacij, ki so kršile dogovor o omejitvi mase za osebne dohodke, ki ne sme presegati tiste v mesecu novembru 1979. TOZD FROTIR je to maso presegel za 3,9 %, TOZD SVILA za 1,5 % in DSSS za 3 %.

V TOZD SVILA se spoprijemamo s prevelikimi zalogami kravat, saj jih je v skladišču kar 80.000 in se odločimo za razprodajo.

Ustanovimo komisije za pripravo stabilizacijskih programov. Eden izmed prvih ukrepov v smislu stabilizacije je odpoved smučarskega tečaja za naše delavce.

Pripravljamo izhodišča za plan za leto 1980, nov sporazum med TOZD FROTIR in TOZD SVILA o koriščenju deviznih sredstev, predlagamo delitev stroškov skupnih služb na obe TOZD.

Izvedemo, da je naša delovna organizacija izbrana za vsebinsko kontrolo samoupravnih planskih in dohodkovnih aktov.

Sestavimo rokovnik za volitve v samoupravne organe.

15. februarja se v TOZD SVILA ustavijo prve statve zaradi priprave na selitev.

MAREC

Ponovno dobimo soglasje za nočno delo, saj v težki situaciji, ko je bila tkalnica še vedno zelo okrnjena ne moremo misliti na ukinitve nočne izmene.

Tkalnica pa dobiva lepši videz, saj so izginile in tla so obnovljena. Kaže se tudi svetlejša prihodnost, saj smo 6. marca končno dobili od Splošnega združenja tekstilne industrije Jugoslavije soglasje za uvoz.

Od Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino dobimo tudi investicijska devizna sredstva.

Potem vso stvar zakomplicira prepoved uvoza rezervnih delov. Prosimo, da bi jih smeli uvoziti kot stroje, ker smo v taki izredni situaciji. Kasneje nas iz zagate reši soglasje za uvoz delov za vzdrževanje.

Medtem nenehno potujejo teleksi med našo firmo in firmami dobaviteljicami — Gunne, Saurer, Vogel, Frolich.

V finančni službi sestavljajo odškodninski zahtevek za zavarovalnico. Podatki polnijo fascikle.

Pričnemo s selitvijo v nove prostore. Po dvorišču hitijo delavke obložene s fascikli, skladiščni delavci prevažajo težjo opremo.

V letu stabilizacije želimo, da bi čimbolj racionalno izkoristili svoj delovni čas, zato dopolnimo naš disciplinski pravilnik in ga v marcu damo na preizkušnjo.

Naš obrat družbene prehrane je opremljen in za 8. marec — praznik žena pripravimo v jedilnici razstavo ročnih del naših delavk in slikarskih del našega delavca.

Na ta dan tudi prvič stopimo v prostore TOZD SVILA, kjer imamo kratko počastitev tega praznika.

V skrbi za naše delavce rezerviramo pri gradbenih podjetjih 5 stanovanj za delavce in dve stanovanji za potrebe delovne organizacije.

Prišel je tudi čas, da uskladimo naš izvoz z uvozom. Izvoz mora biti vsaj enak uvozu ali višji.

Podpremo predlog Republiškega sindikata delavcev tekstilne in usnjarske industrije o benificirani delovni dobi za nekatera delovna mesta.

Naša ograja ni dovolj visoka!

Žal ugotovimo v tem mesecu krajo ene bale frotir tkanine. Nekdo krade samemu sebi.

Na sejmu v Sarajevu je naša delovna organizacija dobila diplomu za frotir kolekcijo.

V tem mesecu dosežemo na domačem trgu najvišjo prodajo. Prodali smo za 31.725.841 din artiklov kar je za 31 % več kot v prejšnjem letu v tem mesecu. Povpraševanje po frotir izdelkih je res veliko, ali ga bomo lahko v polni meri izkoristili?

Naš računski center prične z luknjanjem kartic za računalniško obdelavo podatkov, ker smo nabavili luknjač. Tako odpade strošek 8000.— din mesečno za luknjanje izven naše delovne organizacije.

APRIL

Pregledamo obračuna naših novih investicij za poslopje TOZD SVILA 32.000.000.— in za poslopje uprave 26.000.000.— din. Aktivirati moramo še en kredit.

10. aprila volimo v samoupravne organe.

Dobimo prvo pošiljko pomožnega materiala iz uvoza za našo „pohabljen“ tkalnico — prispejo galirne vrvice. Pognali bomo lahko nekaj več statov.

V finančni službi zaključijo naš odškodninski zahtevek za zavarovalnico, ki znaša 31 milijonov din.

Zavarovalnica nam odbija znesek v rednosti obrabe strojev in stavbe in nam takoj nakaže 27,4 milijonov din.

Zaradi kritične devizne bilance nasploh v naši državi nastopajo vedno nove omejitve pri uvozu. Tako se omeji devizno pravico na 80 % od ustvarjenih deviz. Ta dejstva seveda pri nas vzbujajo dodatne skrbi.

Namesto metraže damo na stroje brisače, saj je v metraži še dovolj zalog. Po brisačah pa je izredno povpraševanje.

Zaradi sprememb v deviznem poslovanju predilnice od družbe ne dobivajo več deviznih sredstev za uvoz bombaža. Zato nas zaprosijo za delno devizno pokrivanje cene za prejo. Dogovorimo se za 27 procentno devizno pokrivanje in upamo, da smo si s tem zagotovili dobro preskrbo s prejo.

SVILA si s sklenitvijo samoupravnega sporazuma s TOZD UNIVERZAL Plava laguna zagotovi devizna sredstva, ki jih nujno potrebuje za uvoz reprodukcijskega materiala.

Sprejmemo še pravilnike o preventivnem okrevanju in koriščenju počitniških kapacitet in pričakujemo od Komisije za družbeni standard še doslednejše delo.

MAJ

Mesec pomladi in romantike pričnemo v Svilanitu z zadovoljnimi in polnimi želodci. Naš nov obrat družbene prehrane je končno začel obratovati. Za zasteklenimi pulti nas pozdravijo veseli obrazi pod belimi pokrivali. Pod najvišjo čepico pa stoji „naša nova pridobitev“ — prvi kuhar v Svilanitu, ki se izkaže z okusnimi solatkami od kamniške patja daleč do švicarske, francoske in drugih.

Povišamo tudi regres za malico in to najbrž privabi v jedilnico še tiste, ki se niso nikoli prikazali v jedilnico. Saj bi bilo škoda zavreči 20.— do 30.— din vsak dan!

Zaradi stalnega naraščanja življenjskih stroškov je potreba po zvišanju osebnega dohodka vedno bolj očitna. Odločimo se za korekture normativov, v TOZD FROTIR pa pripravijo rebalans plana. Za višje dohodke bomo morali tudi več proizvajati.

Ker je selitev SVILE v teku, so naši vzdrževalci močno zaposleni. V pripravljalnici obnovijo pod, uredijo transportno pot iz tkalnice v kontrolo po načrtu naše domače službe oddelka za študij dela. Kontrola se preseli v šivalnico. Uredi se tudi transportno pot iz šivalnice v oplemenitilnico po projektih našega oddelka za študij dela. Vzporedno še ves čas potekajo dela za klimatizacijo tkalnice in obnova strojev, kakor pač prihajajo rezervni deli.

Zaradi vedno višjih cen reprodukcijskega materiala in drugih stroškov smo se morali odločiti za zvišanje cen za naše frotir izdelke. S 5. 5. 1980 se potrdijo nove cene, ki predstavljajo slabše pogoje za naše kupce. Zato se mora naša prodajna služba dobro pripraviti na „spopade“ s kupci in na prodajo pod težjimi pogoji.

V Informativnem centru v Ljubljani razstavljamo naše frotir artikle in ob tej priliki anketiramo končne potrošnike. Izvemo, da niso zadovoljni z vpojnostjo brisač, barve so jim všeč, naše izdelke imajo radi, kot proizvajalec frotirja smo med potrošniki že dobro poznani.

Selitev tkalnice SVILE ima nekoliko zamude, ker so morali dodatno ojačati betonska tla za težke konstrukcije, ki so potrebne za tkalske stroje. Zanje uporabimo stare konstrukcije, kar predstavlja mnogo dodatnega dela za našo vzdrževalno enoto, za nas vse pa velik prihranek.

Predilnice dosežejo 18 procentni dvig cen. Obetamo si boljše dobavo preje.

Z mesecem majem stopi v veljavo tudi dopolnjena oblika našega pravilnika o redu in disciplini.

Komisija za družbeni standard razporedi delavce na počitniško letovanje in preventivno okrevanje, a ne gre brez „žgočih protestov“ tistih, ki so padli skozi rešeto strogih kriterijev komisije.

JUNIJ

TOZD SVILA predlaga povišanje cen za 15 % z 2. junijem 1980.

Devalvacija dinarja nas zelo preseneti, nanjo nismo bili pripravljeni, čeprav smo jo pričakovali in je bila neizbežna.

Najprej jo občutimo, ko moramo predlog o zvišanju osebnih dohodkov znižati s prvotnih 20 % na 15 %.

Predilnice dosegajo na zunanjih tržiščih še vedno boljše ceno kot doma. Mnoge tekstilne tovarne delajo s polovično kapaciteto. Predilnice, predvsem na jugu države pa prejo izvažajo in zanemarjajo domače kupce. Z našima dobaviteljema preje sklenemo samoupravni sporazum za pokrivanje izpada dohodka, to je za nas predstavljalo za 10 % višjo ceno za 34/2, pri ostalih številkah pa celo za 22 % na že tako zvišano ceno. Kljub tem ukrepom oskrba s prejo ni takšna, kot bi želeli.

Kvaliteta kartona se je poslabšala in kupci se pritožujejo, ker naši kartoni med transportom razpadejo in imajo s tem veliko dodatnega dela.

Naša vzdrževalna enota montira parilno napravo na širinsko razpenjalni stroj.

JULIJ

Pregledujemo uspeh prvega polletja in ugotavljamo, da je ugoden, kljub povišanju nabavnih cen surovin, kljub splošni nelikvidnosti in kljub povečanemu plačevanju z menicami.

Z izplačilom osebnih dohodkov smo v pol leta prekoračili z družbenim dogovorom določene okvire za 1,2 %.

Ugotavljamo, da smo tudi pri stroških prekoračili z zakonom določeno mejo. Zato moramo vse stroške omejiti na minimum.

Izvoz ni dosegel pričakovanega uspeha.

Zaradi kontrole staleža bolezni upadajo, a so še vedno razmeroma visoke.

V tkalnici nadaljujejo s popravilom statev. Od firme Saurer in Gunne prihajajo delne pošiljke rezervnih delov in to delo otežkoča.

Zaradi slabe dobave preje padajo medfazne zaloge.

Zaradi dviga cen povpraševanje po brisačah ni bistveno manjše. Še vedno velike neizdobave. Primanjkuje tudi plažnih brisač.

Konfekcija frotirja je osiromašena pri moški kolekciji. Ni plašča SIMON in tudi drugih primanjkuje.

V SVILI poženejo prve statve v novi tkalnici.

Naša „uprava“ se bori proti „tropski vročini“.

26. JULIJA srečno prestanemo tudi SLAVNOSTNO OTVORITEV novih prostorov.

SVILA premaguje začetne težave pri izdelavi tekstilne opreme za krste. Prvih 7000 kompletov je zapustilo tovarno.

Prikolci, ki smo jih naročili že januarja sta prispeli in rešili iz zagate delavce, ki so bili že razporejeni vanje.

AVGUST

Načrtujemo povečanje izvoza s sedanjih 15 % na 20 % celotne proizvodnje. Izvoz bi povečali predvsem z izvozom plaščev. Saj moramo pokriti dodatne pol milijarde stroškov za opremo, ki so posledica devalvacije. Zaradi devalvacije bo v letu 1980 zmanjšan dohodek za 392 milijonov din.

Kljub povišanju cen preje, preskrba z njo ni takšna kot si jo želimo. Rešujejo nas medfazne zaloge, tako proizvodnja še nemoteno poteka. Podražitev preje predstavlja za nas za naročeno količino do konca leta 1980 55 milijonov din.

Naša dolgoletna dobavitelja preje sta zanemarila že več svojih odjemalcev, nas pa po svojih možnostih še oskrbuje zaradi dolgoletnega sodelovanja in ker smo dobri plačniki. Zaradi gospodarske povezave z nami je Predilnica Litija razširila svojo proizvodnjo sukane preje, da nas lahko oskrbuje z njo. Saj od skupne količine 1500 ton preje letno potrebujemo 100 ton sukane preje.

Sprejemamo predloge stabilizacijskih programov.

SVILA se lahko pohvali z dobro prodajo kravat in rut, težave pa imajo pri dobavi brokata za tekstilno opremo krst.

FROTIR žal ni kos konjunkturi na tržišču. Kupci reklamirajo, potniki urgirajo, referenti obljublajo, zagotavljajo, ...

Ker se delavci v naši novi upravni zgradbi in v SVILI ne morejo prilagoditi pogojem tropske klime, naročimo žaluzije.

Zaradi višjih cen goriva zvišamo postavko kilometrine na 5.— din.

V tem mesecu dosežemo rekorden izvoz in sicer v rednosti 6.267.991.— din, to je tri in pol krat več kot prejšnje leto v istem mesecu!

Da se nebi preveč veselili tega uspeha, poskrbi nova odločba o deviznem poslovanju, ki pravi, da smemo porabiti od svojih ustvarjenih deviznih sredstev le še borih 60 % za uvoz opreme.

Proizvodnja se bori z vedno zahtevnejšim asortimanom. Predvsem inozemski kupci so zahtevni. Serije so vedno manjše.

Tudi doma je vse večje povpraševanje. Spričo minimalnih zalog in slabih dobav materiala proizvodnja težko sledi operativnemu planu.

Če bi lahko uporabili vso tisto barvo, s katero nas je tekom leta „farbala“ naša nabavna služba, nebi imeli v proizvodnji nobenih problemov.

SEPTEMBER

Pregledujemo, kaj smo že naredili in kaj še moramo narediti. Skrbi nas naša devizna bilanca. V prvih sedmih mesecih smo izvozili naše artikle v vrednosti 2.014.580 DM.

Tkalnica še ni v celoti usposobljena. Sedem statev še stoji. Dela napredujejo počasi zaradi pomanjkanja rezervnih delov.

Izdelujemo in oblikujemo že letni plan za leto 1981.

24. septembra se ustavijo prve statve zaradi pomanjkanja preje. 16 GIANI strojev v nočni izmeni nekaj časa ne bo obratovalo, to pomeni 5,6 procentni izpad proizvodnje v mesecu septembru!

Zbrali smo devizna sredstva za uvoz nujne opreme kot so Jigger, Autoconer, centrifuga in nekateri šivalni stroji. Načrte nam prekriža zopet nova prepoved uvoza opreme. Sedaj se borimo za uvoz te najbolj nujne opreme.

SVILA se predstavi na tržišču z novo kolekcijo DISCO kravat.

Oddelek za študij dela je pripravil nove norme za snovanje.

Končano je naše novo obnovljeno skladišče metraže.

OKTOBER

Že prvega v mesecu začasno ukínemo proizvodnjo na osmih GIANI statvah v dveh izmenah. Medfazne zaloge so pošle, prejo pa nam dobavitelji pošiljajo v premajhnih količinah.

Pojavlja se zaskrbljenost predvsem v prodaji, kjer se sprašujemo, kako bomo realizirali plan spričo zastojev v proizvodnji.

Neizdobre v FROTIRJU se večajo. Prednost dajemo večjim, stalnim kupcem.

Zelo važno je tudi, da realiziramo naš izvozni plan. Zato zagotovimo na strojih prednost artiklom za izvoz, metraži in artiklom z emblemi. Velike zamude so namreč tudi pri dobavi hotelskih artiklov.

Prvega v mesecu zvišamo ceno hotelskim artiklom za 20 %.

Že nekaj časa se pogovarjamo o spremembi delovnega časa za delavce skupnih služb in strokovnih služb obeh TOZD in še nekaterih drugih. Sedaj je predlog pripravljen in ankteta pokaže, da je večin za to, da bi delali vsak torek 10 ur in potem bi imeli vse sobote proste.

Ponovno se prične delati na osnutku Samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka.

Pospeši se delo za pripravo kataloga del in nalog.

Sredi meseca prispe težko pričakovana preja, sicer ne od naših stalnih dobaviteljev, ampak iz predilnice TRUDBENIK Pančevo. Dobimo 10 ton preje 50/2 po isti ceni kot od naših stalnih dobaviteljev brez deviznega deleža. Žal je kvaliteta nekoliko slabša, a drugega izhoda za zdaj ni. Proizvodnja mora steči. Tudi za prevoz smo radi žrtvovali po dva din za kilogram preje, samo da se rešimo mučnega zastoja..

Torej stroje zopet poženemo.

Ob vsem jadikovanju zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala leže v skladišču barve in kemikalije v skupni vrednosti 650.000.— novih din in bremene obratna sredstva. Asortiman smo spremenili, barve so ostale. Morda jih bomo porabili za domače tržišče.

SVILA prične sama tkati brokat tkanino za tekstilno opremo krst, v Mariboru pa jo oplemenitijo. Tako je rešen problem brokata in proizvodnja za Menino bo zopet stekla.

V snovalnici in tkalnici SVILE se delavke pogumno spopadajo s „polarnim“ mrazom. Klima naprave še ne delajo kot bi bilo potrebno in tako delajo pri 12°C zavite v šale in rute iz svojega novega proizvodnega programa.

Na obisku imamo sindikalno delegacijo iz Nemške demokratične republike, ki jih je oprema in urejenost naše tovarne izredno navdušila.

NOVEMBER

Situacija postaja vse bolj napeta spričo bližine zaključka leta. Napenjamo vse sile da bi realizirali plan in s tem upravičili prekoračeno maso osebnih dohodkov, pokriti investicije in potrebe po devizah.

Nabava se trudi in poskuša zagotoviti osnovne surovine. „Domači trg“ in „Izvoz“ se borita za kapacitete na strojih, referenti tolažijo čakajoče kupce.

Zaloga metraže se je zmanjšala na 100.000 m.

Zaloga barv in kemikalij je upadla. Nekoliko nas je reševala iz zagate zaradi velikih zamud pri dobavi. Žal smo tudi pri teh surovinah močno odvisni od uvoza.

Vse bolj se čutijo posledice prepovedi in omejitev uvoza reprodukcijskega materiala. Proizvodnja ne more delati planiranega asortimana. Mora se prilagajati razpoložljivim materialom, s tem pa je prodaja močno prizadeta.

Zaradi slabše kvalitete preje in težav pri barvanju se pojavlja preveč tkanine z napakami. To povzroča velike probleme v konfekciji, ki zaradi tega in pa tudi zaradi težkih novih artiklov težko izpolnjuje plan. Ker nismo mogli uvoziti Škroba, uporabljamo domačega, tudi to je vzrok slabše kvalitete.

Zgodovina Svilanita beleži v tem mesecu prvo prekinitev dela, ko so delavke na neprimeren način izrazile svoje nezadovoljstvo z osebnimi dohodki.

Ugotavljamo, da standard nezadružno pada. Strokovne službe se zavzamejo za rešitev tega problema v okviru možnosti.

Pričakujemo še eno pošiljko preje iz Pančeva, katero so nam obljubili. Žal nam pa stalnih dobav ne morejo zagotoviti, ker imajo premajhne kapacitete.

SVILA beleži svoj prvi izvoz v Rusijo in Finsko.

Sprejememo in potrdimo stabilizacijske ukrepe s konkretnimi zadolžitvami.

Delavski sveti potrjuje nabavo novih osebnih avtomobilov.

SVILA dobi opremo za skladišče surovin.

DECEMBER

Načrtovanja za leto 1981 so v teku. Naložili smo si precej zahtevnih nalog.

Dogovarjamo se s predilnicama v Škofji Loki in v Litiji o dobavah za leto 1981. Naše potrebe so velike, v letu 1981 pa bodo še večje, ker povečujemo obseg proizvodnje.

Konfekcija se trudi in ubija z zahtevnimi modeli, da bi ugodila našemu zahtevnemu odjemalcu, firmi EGERIA.

V teku so zaključna dela v skladišču plaščev.

Kmalu bo tudi rešen problem naših kolesarjev, da bodo lahko spravljali kolesa varno pod streho.

Naš računski center prav potihem računa na nov računalnik v naslednjem letu. Dokler pa računalnika še ne bo, planirajo 30 delovnih ur na računalniku izven delovne organizacije, kar pomeni za nas 36.000 din na mesec, če se urna postavka najemnine ne bo zvišala.

12 novih statev je že na poti, kar pomeni večjo proizvodnjo in zmanjšanje nočnega dela.

V številkah skozi leto 1980

Naš, na novo obdelani pravilnik o redu in disciplini nas je dobro privil, kljub temu nekateri še vztrajno nabiramo minutke zamude, ki predstavljajo v devetih mesecih tega leta 146 izgubljenih delovnih ur.

Zaradi bolezni smo izgubili 8179 delovnih dni, to je 65432 delovnih ur in 1.679.189,31 din.

Najmanj smo bolehal v mesecu maju, ko smo izgubili zaradi bolezni 534 dni, največ bolnih smo imeli v mesecu marcu 139 primerov bolnikov, ki so bili odsotni od dela 1031 dni, kar nas je stalo 227.634,50 din.

Zaradi bolezni nad 30 dni smo izgubili 99000 ur, kar pa predstavlja 2.333.606,70 din.

Pri odpravljanju posledic požara smo v tkalnici opravili 4500 ur prostovoljnega dela.

V letošnjem letu smo v TOZD FROTIR

- stkali 473 tekočih metrov frotir tkanine na delavca
- stkali 5061 m² brisač na delavca
- sešili 172 plaščev na delavca
- zarobili 7898 brisač na delavca

V TOZD SVILA pa smo

- stkali 115 tekočih metrov na delavca v Svilanitu
- sešili 419 kravat na delavca

Na sistematične preglede smo poslali 154 delavcev.

Naše počitniške kapacitete je koristilo 218 članov naše delovne organizacije in 4 upokojenci.

Našim delavcem je delovna organizacija SVILANIT dodelila v tem letu 3 stanovanja, trije člani naše delovne organizacije pa so dobili solidarnostna stanovanja.

V razburkanem letu 1980 je 17 članov naše delovne organizacije pristalo v mirnem pristanu zakonske skupnosti.

Da nebi zmanjkalo tekstilcev, smo rodili v letu 1980 50 otrok!

Prvega maja smo slavnostno otvorili naš vrtec, kjer je našlo zatočišče 12 Svilanitovih otrok, še 12 pa jih uživa varstvo v drugih vrtcih.

Naša blagajna SAMOPOMOČ ima že 250 članov. V desetih mesecih je dobilo posojilo 172 prosilcev. Največje povpraševanje za posojila je v mesecih september in oktober.

Letni pretok skozi naše skladišče surovin znaša 2500 ton raznega pomožnega in reprodukcijskega materiala, to bi lahko naložili v 250 desetonskih vagonov, ki bi sestavljali 2 km dolg vlak. Ves ta material razklada, naklada in razporeja po obratih 5 delavcev in trije administratori.

V SVILANITU porabimo 2700 ton mazuta letno. (Le nekoliko pare odstopimo tudi naši sosedji ETI.)

Za proizvodnjo potrebujemo 1500 ton preje in 700 ton kemikalij in pomožnih sredstev.

V naši službi ŠTUDIJ DELA so v letu 1980 proučili izdelavo 127 novih konfekcijskih modelov in zanje pripravili normative.

Ker imamo premajhna skladišča, skoraj stalno gustujemo v Javnih skladiščih v Ljubljani, najemnina zanj znaša v prvih devetih mesecih 84.500.— din

Tudi naš računalnik ne zmore več vsega dela, usluge na tujem računalniku nas stanejo 288.000 din letno.

V prvih desetih mesecih so naši šoferji prevozili skupno 190.015 km, za kar so porabili goriva in olja v skupni vrednosti 480.194,38 din.

Pisarniškega materiala smo v desetih mesecih porabili za 1.115.512,90 dinarjev.

Za znamke smo porabili v istem času 63.090.— din in za telefon 371.809,90 din.

Za reklamiranje naših izdelkov smo porabili v letu 1980 2.245.000.— din.

Mesečno pijemo v Svilanitu od 6 do 9 kg „reprezentančne“ kavice.

V petih mesecih smo v Svilanitu pojedli 24.996 komadov raznega peciva. Najraje imamo zavitek, ki smo ga pojedli kar 9.485 komadov.

V tem času smo pojedli tudi 6.010 sendvičev.

V prvih desetih mesecih leta smo popili mleka v vrednosti 73.418,30 din.

Vsem, ki so sodelovali pri zbiranju podatkov, se prisrčno zahvaljujem.

Podatke zbrala in uredila
Alenka Doplihar

Salem BEGANOVIĆ
Florjan TORKAR

**Pridobitve
v procesu
proizvodnje
TOZD Frotir**

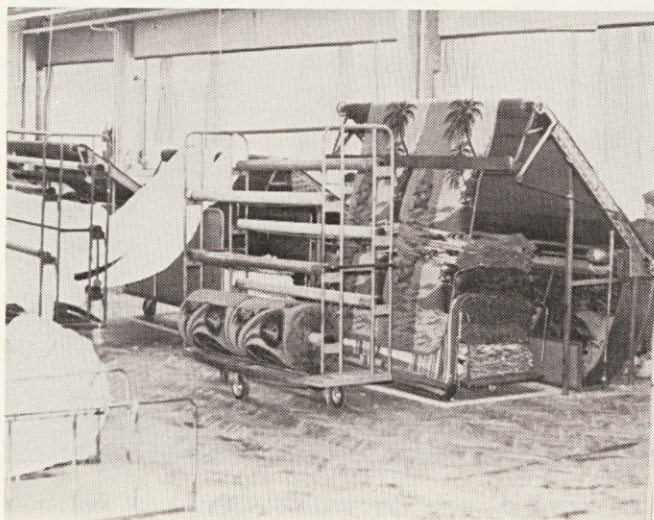
Zadnjih nekaj let smo imeli v TOZD FROTIR zelo pospešeno investicijsko dejavnost — gradnje, kot tudi precejšnje tehnološke spremembe frotir proizvodnje. Za katere investicije gre, je znano vsem članom kolektiva in bi bilo opisovanje novo zgrajenih objektov povsem odveč in nepotrebno. Po drugi strani so vredne posebnega poudarka izpopolnitve tehnološkega procesa proizvodnje naše temeljne organizacije, ki so močno povezane z novimi objekti.

Boljše tehnološke in transportne poti

Idealne tehnološke in transportne poti ustvarimo lahko le, če na novo projektiramo tovarno (projekcija na travniku). Takšne možnosti v Svilanitu nismo imeli. Vemo, da se je sedanji Svilanit postopoma razvijal in da smo se pri razvoju novih objektov in nove tehnologije morali ozirati na obsto-

ječe objekte in prostor, ki je bil na razpolago za razširitev. Vsi ti momenti so narekovali lokacijo **novе oplemenitilnice**.

Nerešen problem skladiščenja gotove metraže in gradnja oplemenitilnice sta narekovala ureditev skladišča. Tako je prizadevanje strokovnih delavcev temeljne organizacije, da uredijo **tehnološko linijo** novejšega dela asortimana, z ozirom na prej naštete težavne okoliščine, zelo uspešno rešeno. Tehnološka pot za tovrstni asortiman (blago iz surove preje) izgleda takole: surova tkanina gre iz tkalnice na kontrolo surove tkanine, ki je sedaj v šivalnici; ta oddelek se je iz tkalnice preselil v šivalnico zaradi postavitve novih tkalskih strojev, ki so prispeli v tovarno. Pot surove tkanine, ki je prispela iz tkalnice, ne gre več tako kot doslej nazaj skozi tkalnico, pripravljavnico in tovarniško dvorišče do oplemenitilnice, pač pa po novi **transportni poti** ob severni strani šivalnice in skozi novi izhod na dvorišče pri kotlovnici

do oplemenitilnice. Prednost te variante je v tem, da transport ne poteka mimo tkalskih strojev in snoval, izognili smo se uničevanju parketa s transportnimi sredstvi in križanju transportnih poti. Poleg tega je ta nova transportna pot veliko krajša od prejšnje. Transport med tkalnico in šivalnico je urejen (problem razlike v nivojih tal tkalnice in šivalnice) s hidravličnim dvigalom domače proizvodnje.

Surova tkanina gre po obdelavi v novi oplemenitilnici na kontrolo gotove tkanine, in nato naprej v skladišče gotovih tkanin, v krojilnico konfekcije, v dokončno delo v konfekcijo in nazadnje v novourejeno skladišče plaščev.

Najbolj pomembno pri tem je to, da so vsi ti prostori med seboj povezani in imamo popolnoma neprekinjeno tehnološko linijo od skladišča surove tkanine do skladišča plaščev.

Skladišče gotove metraže

Skladišče stoji v delu stavbe skladišča surovin in je neposredno povezano s kontrolo oz. oplemenitilnico in krojilnico konfekcije. Opremljeno je z visokoregalnim sistemom f. Schultcheis. Njegove prednosti so, da maksimalno

izkorišča skladiščni prostor in olajša delo skladiščnega delavca. Kapacitete skladišča so cca 100.000 m tkanine, kar zadostuje za trimesečno zalogo konfekcije. Tako je na prostoru 300 m² površine funkcionalno vskladiščena maksimalna količina blaga.

Spremembe v konfekciji frotirja

Po izselitvi temeljne organizacije Svila smo dobili možnosti ureditve pravilnega teka procesa proizvodnje konfekcijskega obrata. Tehnološki proces se tako začne pri vходу, konča pa pri izhodu plaščev v novourejeno skladišče gotovih konfekcijskih izdelkov. Zaključne faze dela (kontrola, čiščenje, parjenje, likanje, končna kontrola in pakiranje) se opravljajo v delu obrata, kjer je bila prej krojilnica in skladišče TOZD SVILA.

Skladišče konfekcijskih izdelkov

Kot je že omenjeno, se v delu stavbe, kjer se konča proizvodni proces konfekcije (stara tkalnica TOZD SVILA), nahaja skladišče konfekcijskih izdelkov. Z ureditvijo tega skladišča smo pridobili:

1. Transportno pot za vskladiščenje plaščev, ki je doslej potekala od konfekcije skozi tovarniško dvorišče do glavnega skladišča gotovih izdelkov. Ta pot zdaj odpade v celoti.

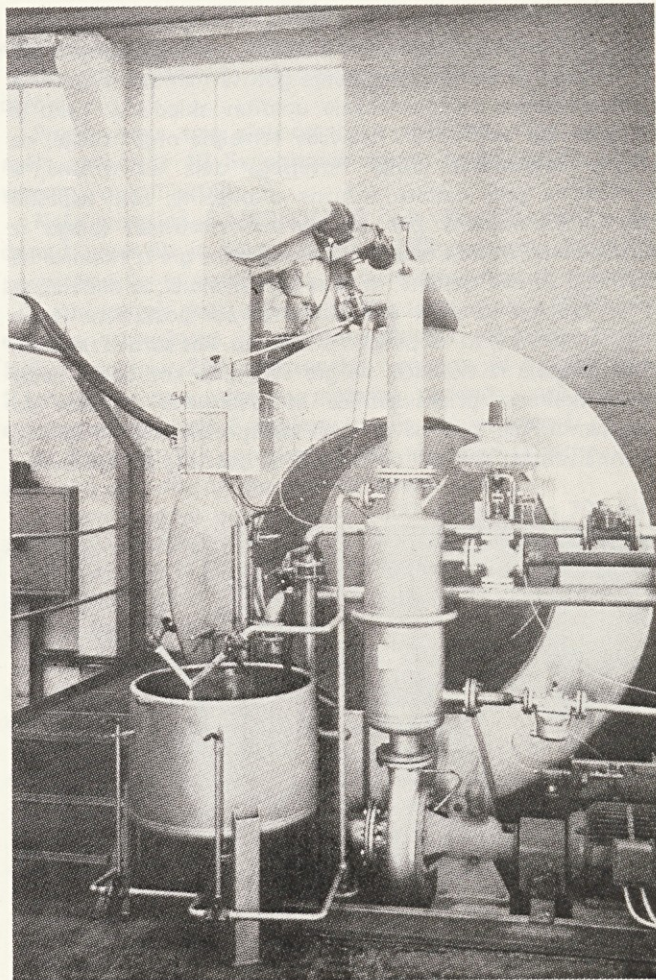
2. Material je bolj pravilno vskladiščen.

3. Pridobitev manjkajočega skladiščnega prostora, najbolj pomembna pa je vsekakor pridobitev novih 415 m² skladiščnega prostora. Na ta način je delno rešen problem pomanjkanja prostora za skladiščenje gotovih izdelkov, saj smo pridobili kljub temu da je bilo šivalnici dodanih 160 m² prostora glavnega skladišča, 45 % novega skladiščnega prostora.

Nov barvalni stroj — ECO—SOFT

Z razvijanjem oddelka metraže v letu 1970, ki smo ga takrat opremili z motovilom, na katerem smo lahko obdelovali tkanine določenih dolžin in tež, smo barvali v flotnih razmerjih 1 : 18 — 1 : 30. Z rastjo proizvodnje metražnih tkanin se je pristopilo k iskanju novih modernejših izvedb strojev, pri katerih bi lahko barvali tkanine z nižjimi flotnimi razmerji. Poizkusi so se vrstili na različnih strojih znanih firm, kot so Kraut, Espo, Jagri, Then, Multi Rapid, THIES. Efekti, katere smo dobili na naših tkaninah so bili zadovoljivi le na dveh aparatih — to je Jagri — OVERFLOW in na THIES aparatih — to je ROTO—STREAM in ECO—SOFT. Odločili smo se za ECO—SOFT. To je moderna koncepcija nizkoflotnega barvnega aparata flote v mejah 1 : 6 — 1 : 18, ki je rzadeljen na prekate. V barvarni je montiran barvalni stroj s tremi prekati. Kapaciteta posameznega prekata znaša 80 do 150 kg z ozirom na material, ki se obdeluje, območje temperature je do 103°C.

Barvanje v naši barvarni se sedaj preusmerja, vsa pramenska tehnika na ECO—SOFT barvalni stroj. Rezultati so vzpodbudni, delavci se marljivo priučujejo, velik del asortimana se že lahko barva v tej tehniki. V planu za leto 1981 pa bodo kapacitete v dveh izmenah že praktično pokrite. Delno sedaj nekaj kapacitet pokrivamo tudi s storitvami drugim

naročnikom. Z montažo tega stroja se zaključuje linija pramenskega barvanja. Manjka še centrifuga, da bo lahko izkoristek stroja popoln in pa delo delavcev v barvarni lažje. Imamo še naslednje naloge: dokončna organizacija dela v tem oddelku, pokritje planskih potreb in stremljenje za čimbolj ekonomičnim delom zaradi velikih stroškov za kemikalije. Kvaliteta dela je sigurno že boljša, ostane pa večni refren kvalitete osnovnega materiala bombažne preje.

Bogo WIEGELE

Pred težkimi in odgovornimi nalogami

NALOGE ZVEZE SINDIKATOV

V okviru priprav na drugo konferenco Zveze sindikatov Slovenije je bil v dneh od 4. do 6. decembra v Dolenjskih toplicah organiziran seminar za člane Republiškega odbora

tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije ter predsednike konferenc sindikata v delovnih organizacijah.

Med osrednje teme seminarja sta sodila vprašanje nalog zveze sindikatov v sedanjem političnem in gospodarskem trenutku ter razprava in potrditev za drugo konferenco zveze sindikatov.

SAMOUPRAVLJANJE NI UPRAVLJANJE V IMENU DELAVCEV

O nalogah zveze sindikatov je udeležencem seminarja govoril predsednik Zveze sindikatov Slovenije tov. Vinko Hafner. V svojem govoru je tov. Hafner poudaril, da smo v skoraj tridesetletnem obdobju uresničili idejo samoupravljanja: „Tovarne delavcem“. V TOZD in delovnih organizacijah delavci resnično samoupravljajo in gospodarijo s svojim dohodkom. Imamo sicer speljan samoupravni sistem, ki omogoča delavcem samoupravljanje tudi v družbeni

Vedno in povsod je potrebno delo rok: za pisalno mizo,

nadgradnji, vendar se nam tu često dogaja, da to samoupravljanje poteka samo formalno in se od TOZD odtuja kapital, ki je bil v njih ustvarjen. Na tem področju se bo moral sindikat z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami zavzemati za večji vpliv delavcev in doslednejše izvajanje sistema samoupravljanja.

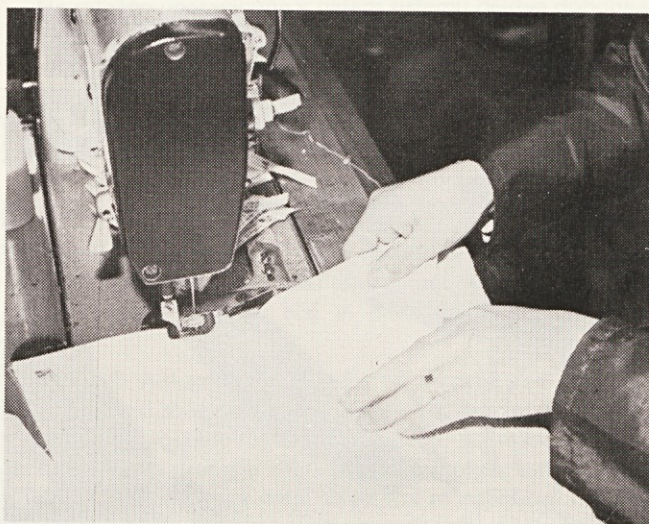
V svojem govoru je predsednik Zveze sindikatov Slovenije veliko pozornost posvetil izvajanju gospodarske stabilizacije ter s to povezano planiranje za naslednje srednjeročno obdobje do leta 1985.

Napake, ki smo jih storili v preteklih letih, moramo popraviti z boljšim in kvalitetnejšim delom, večjim izvozom in zmanjšanjem inflacije. Večji izvoz nam ni potreben samo zato, da nam zagotavlja devize za uvoz repromateriala in opreme, temveč tudi zato, ker se naši izdelki srečujejo s svetovno konkurenco in produktivnostjo in to nam je potem lahko merilo, kako delamo in kje je naša produktivnost. Ob izvajanju gospodarske stabilizacije pa se moramo kot sindikat zavedati, da bremena ne more nositi samo ali pretežno delavec v neposredni proizvodnji in delavci z nizkimi osebnimi dohodki. Sigurno pa je, da v tem obdobju ti najbolj čutijo inflacijo in dvigovanje cen.

V naslednjem srednjeročnem obdobju moramo pričakovati bolj umirjeno rast proizvodnje, omejiti investicije, osebna in splošna potrošnja pa se bo lahko gibala glede na ustvarjeni dohodek. Pogoji gospodarjenja pa bodo sigurno težji tudi zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja in energetske krize v svetu.

DELITEV DOHODKA IN OSEBNIH DOHODKOV

Glede druge konference Zveze sindikatov je tov. Hafner poudaril, da moramo ustvariti takšen sistem delitve po delu, da bomo delavca vspodbudili k doseganju boljših rezultatov dela. To pa bomo lahko dosegli, če bo pravilno nagrajeno proizvodno in resnično strokovno in ustvarjalno delo. Sindikat mora budno spremljati gibanje osebnih dohodkov,

za šivalnim,

saj nam težnje po uravnilovki lahko negativno vplivajo na doseg ciljev stabilizacije, delavcem z najnižjimi osebnimi dohodki pa moramo zagotoviti osebne dohodke, ki mu bodo omogočali normalno življenje. Bistveno pa se mora spremeniti odnos do proizvodnega dela in v administraciji bomo morali zaposlovati manj, osebni dohodki srednje administrativnega kadra bi morali biti primerljivi z osebnimi dohodki kvalificiranega delavca v proizvodnji. Primerneje pa bomo morali nagrajevati tudi izredno težke pogoje delavcev v rudnikih, železarnah in drugih delovnih mestih, kjer se pogojev dela ne da izboljšati.

V zaključku svojega govora je predsednik Zveze sindikatov tov. Hafner poudaril, da so pred sindikatom še tudi

za tkalskim,

ali previjalnim strojem.

druge zelo pomembne naloge, to je zmanjšanje zaposlovanja in boljša izraba delovnega časa, ob prehajanju na kolektivno vodenje in večanju odgovornosti pa se bo morala povečana skrb voditi tudi o kadrovske politiki v sindikatu in za vodilne družbenopolitične funkcije.

IZBOLJŠATI DELO IN VEČ IZVAŽATI

V razpravi so udeleženci seminarja tov. Hafnerju postavili vprašanja, ki so se v glavnem nanašala na poslovanje in težave, s katerimi se srečuje tekstilna in usnjarsko predelovalna industrija. Posebej je bilo poudarjeno, da v naslednjih

letih izvajanja stabilizacije moramo pričakovati prestrukturiranje proizvodnje in da lahko pričakujemo, da se bo število zaposlenih v tekstilu moralo zmanjšati, v proizvode pa bo potrebno vgrajevati več znanja, izboljšati kvaliteto, več izvažati in biti konkurenčen na svetovnem trgu.

Glede nekaterih težav, s katerimi se srečujemo v vsakodnevnem življenju in proizvodnji, pa je tov. Hafner poudaril, da se bo preskrba z osnovnimi življenjskimi potrebščinami morala izboljšati in se že izboljšuje, da pa bomo morali živeti v okviru realnih možnosti in ne smemo pričakovati, da bomo živeli v izobilju kot dosedaj.

V nadeljavanju seminarja se je obravnavalo še vprašanje kadrovske politike in usmerjenega izobraževanja ter organiziranosti in delovanja sindikatov.

OSEBNI DOHODKI PO REZULTATIH DELA

Na razširjeni seji republiškega odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije pa je bila osrednja točka gradivo za republiško konferenco ZSS s temo:

Družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

V uvodnem poročilu je sekretar republiškega odbora tov. Klofutar povedal, da je v javni razpravi o osnutku Dogovora bilo posredovanih preko 500 pripomb in so sedaj v predlogu večina tudi upoštewane. Ni pa se moglo upoštevati nekaterih pripomb, ki so težile k preveliki konkretnosti določil, ki bi kasneje preveč omejevala TOZD v delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Zaključek seminarja predsednikov konferenc sindikata in članov republiškega odbora se je končal z ugotovitvijo, da sindikat čakajo v naslednjem obdobju težke in odgovorne naloge, katerim izvršni odbori in sindikat kot celota često niso kos ter da je kadrovske politiki in usposabljanju potrebno posvečati večjo skrb. Nekatere slabosti, ki se pojavljajo pa bo možno reševati le tako, da bo z dohodkom razpolagal tisti, ki ga je ustvaril. V delu naše družbe pa je potrebno, tako kot je v svojem govoru poudaril tov. Hafner, „preiti iz upravljanja v imenu delavcev na upravljanje delavcev samih“. Za doseg tega cilja pa bo moral sindikat in ostali družbeno politični dejavniki odigrati večjo vlogo, vsak zaposleni delavec pa bo se moral zavedati svojih pravic in obveznosti, ki jih ima do in iz dela.

O osebnih dohodkih — za okroglo mizo

Prekinitev dela. Tako smo označili obliko nezadovoljstva, do katere je spontano prišlo v delovni enoti šivalnici. Našli smo rešitev, poiskali pot iz nezadovoljstva.

Vzrok — nizki osebni dohodki. Natančneje, padec življenjskega standarda. Je to vse?

Uredniški odbor je želel, da se o tej vroči temi zadnjih sicer mrzlih dni ponovno pogovorimo. Tudi za to, da se

objektivneje, brez pretiranih emocij ozremo nazaj na dogodek in pogledamo perspektivno naprej. Na pogovr smo povabili Pirš Albina — predsednika konference OOS, individualnega poslovnega organa TOZD Frotir — Seljak Bogadana, Hubad Anko — vodjo delovne enote šivalnice, Maletič Jano — vodjo nagrajevanja, Kadoura Hasiba — vodjo izmene v barvarni, Pavlič Tončko — krojilko iz konfekcije, Jeglič Jožico — krojilko iz konfekcije svile, Vodlan Heleno — tkalko iz tkalnice svile, Drolc Štefko — snovalko iz tkalnice frotirja in Gomiršek Marinko, kontistko iz gospodarsko finančne službe.

Iz analize osebnih dohodkov za mesec oktober povzamemo podatke, da je v delovni enoti šivalnici prejelo osebni dohodek do 5.500.— din 29 delavk (od tega za redno delo 2, za redno delo in nadomestilo za odsotnost zaradi bolezni 18 in kot samo nadomestilo zaradi bolezni 7 delavk); osebni dohodek od 5.500 din do 6.000 din je prejelo 30 delavk (od tega za redno delo 20, za redno delo in nadomestilo za od-

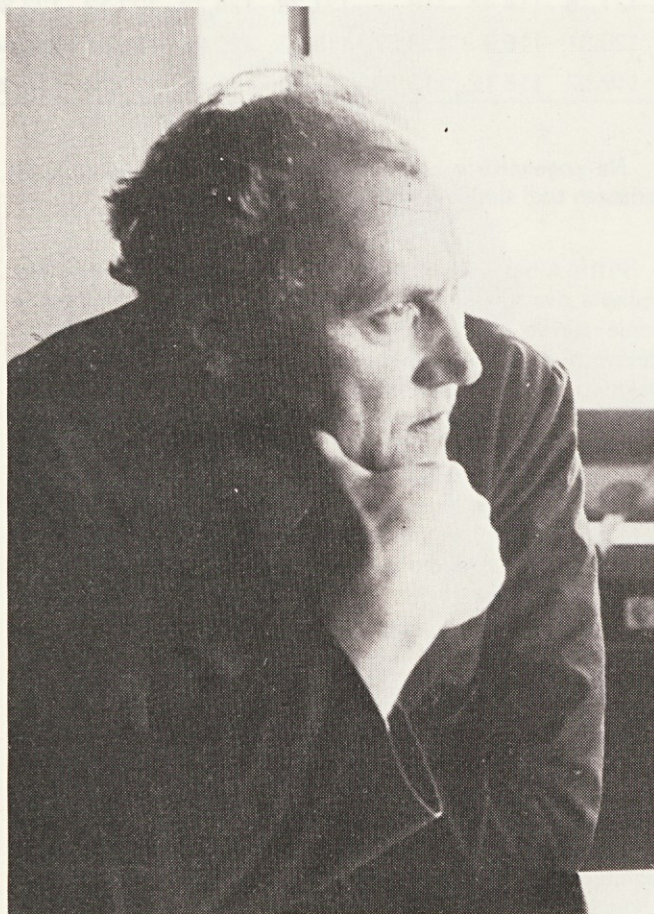
sotnost zaradi bolezni 9, in samo nadomestilo zaradi bolezni 1 delavka);

V delovni enoti tkalnici frotirja je prejelo osebni dohodek do 5.500 din 16 delavk (od tega za redno delo 1 delavka, za redno delo in nadomestilo za odsotnost zaradi bolezni 15 delavk); Osebni dohodek od 5.500 do 6.000 din je prejelo 8 delavk (od tega za redno delo 6 delavk, za redno delo in nadomestilo zaradi bolezni 8 delavk)

V delovni enoti konfekciji frotirja je prejelo osebni dohodek do 5.500 din 15 delavk (od tega za redno delo 5 delavk, za redno delo in nadomestilo zaradi bolezni 10 delavk); osebni dohodek od 5.500 do 6.000 din je prejelo 18 delavk (od tega za redno delo 15 delavk, za redno delo in nadomestilo zaradi bolezni pa 3 delavke). Kaj ti podatki povedo?

SELJAK Bogdan: Višina osebnih dohodkov predstavlja v naši temeljni organizaciji hud problem. Eden od vzrokov, da je problem tako pereč je tudi v tem, da so delovne naloge v nekaterih delovnih enotah, kot so šivalnica, konfekcija in previjalnica, v našem procesu proizvodnje ocenjene kot manj zahtevne naloge. Vsekakor je to eden od problemov, ki mu bomo morali v prihodnosti posvetiti vso pozornost in to na ta način, da bomo na teh delovnih nalogah skušali zmanjšati število zaposlenih delavcev. To nam bo uspelo z modernizacijo proizvodnje, torej s sodobnejšo strojno opremo.

Tega problema smo se vse skozi zavedali, zato smo tudi v mesecu juliju povečali osebne dohodke. V tem času smo tudi hoteli in delno uspeli zmanjšati razmerje med najnižjimi in najvišjimi osebnimi dohodki s tem, da smo lestvico za dohodek zaostri in jo dejansko skladno prilagodili z dogovorom, ki nam dovoljuje povišanje osebnih dohodkov. Prav gotovo je, da s tem nismo uspeli napraviti vsega na tem področju, saj ostali normativi za nagrajevanje režijskih delavcev niso bili tako zaostreni kot so bili na proizvodnih delih, kjer se količina in kvaliteta dela merita.

Na splošno ugotavljamo v našem sistemu delitve dohodka, da omejitveni kriteriji niso zadosti učinkoviti, kar se kaže v tem, da so prav v tem obdobju bili doseženi rezultati neposredne učinkovitosti v proizvodnih enotah v povprečni višini 118 %, medtem ko so bili v režijskih enotah ti faktorji v povprečju preko 120 %. Zato so razmerja med osebnimi dohodki porušena. Menim, da bo potrebno naš sistem nagrajevanja dopolniti.

Podatki, ki smo jih že prej navedli o številu delavcev z osebnimi dohodki pod 6.000 din, v času velikih inflacijskih gibanj, mnogo povedo. Kaj vi mislite, tov. Hubadova, o tem?

HUBAD Anka: Res je, da se v tej delovni sredini že leta nazaj veskozi soočam z nezadovoljstvom delavcev in mislim, da je njihovo nezadovoljstvo upravičeno, saj smatram, da je delo v šivalnici premalo nagrajeno. Neštetokrat sem že slišala pripombe, da razmerja med najnižjimi in najvišjimi OD niso pravilna. O razmerju smo danes že nekaj slišali. Da bi ugotovili, v čem so neskladja, moramo pogledati v preteklost. Dobro se spominjam, da smo bili režijci vrsto let nagrajevani s povprečnim faktorjem 1,12. Vendar se je kasneje izkazalo, da tudi režijci s tem niso bili zadovoljni in marsikdo je takrat izjavil, da ni nagrajevan po vloženem delu in zahteval, da se njegovo delo prav tako oceni po vloženem trudu in uspešnosti. Zato se je tudi to razmerje bistveno povečalo takrat, ko smo začeli iskati in določati nove kriterije nagrajevanja v režijskih službah.

K polni meri nezadovoljstva proizvodnih delavcev so tudi prispevali nerealni faktorji režijskih delavcev, ki so precej večji od delavcev v neposredni proizvodnji. Negodovanje je bilo čutiti že od spomladi letošnjega leta in mnogokrat je bilo v naši delovni enoti slišati. Imamo prenizke osebne dohodke, režijski delavci pa previsoke. Res je, kot je tov. Seljak že povedal, da je bil na tem področju že narejen določen premik, toda še vedno je slišati veliko pripomb na račun neobjektivnega razmerja med najnižjimi in najvišjimi oseb-

nimi dohodki. Včasih seveda negodovanja tudi niso upravičena. Vendar smatram, da največkrat so, sicer v tem trenutku ne bi razmišljali o tem, da moramo nekaj storiti. Vemo, da je doseganje neposredne učinkovitosti na proizvodnih delovnih nalogah v primerjavi z režijskimi, ki so v večji meri ocenjene, veliko bolj pošteno, bolj konkretno, saj lahko delavcu na teh delih vsak gib, vsak komad izmeriš,

mojega ali teciemo nekega posameznika v drugi službi pa ne moremo.

Mislím, da na tem področju moramo nekaj storiti in pripraviti takšne ukrepe, ki bodo djeansko prispevali k objektivnejšemu nagrajevanju delavcev in kolikor vem, so predlogi teh novih ukrepov že pripravljeni.

POVPREČNI FAKTORJI NEPOSREDNE UČINKOVITOSTI V DO

	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Avg.	Sep.	Okt.	Nov.
Šivalnica	120,63	119,14	119,92	118,98	118,58	115,35	118,4	117,61	117,50	118,82	121,23
Tkalnica frotirja	119,97	118,34	120,17	120,46	120,37	115,9	119,73	118,06	117,92	118,50	117,34
Konfekcija frotirja	116,31	114,94	115,92	116,22	116,1	112,28	116,63	117,13	118,17	117,95	115,50
Barvarna	121,78	121,21	121,39	122,47	121,7	115,66	122	117,47	117,14	116,72	116,30
Oplemenitilnica	120,6	116	121,7	118,8	118,9	112,66	119,36	117,38	117,84	119,91	120,83
Vzdrževanje	123,27	122,87	122,75	123,11	122,42	117,72	123,14	123,64	123,13	122,75	122,10
Kotlarna	123,87	121,75	121,87	121,66	121	115,88	121,2	121,11	123,88	121,44	121,77
Uprava frotirja	119,76	117,6	116,91	119,75	119,69	114,08	120,37	119,00	120,60	122,21	120,73
Kontrola	120,33	119,26	119,15	121,62	120,96	116,25	120,96	119,08	120,54	118,76	117,84
Konfekcija svile	122,77	127,96	126,75	121,73	123,22	115,77	119,78	121,50	123,58	124,26	124,00
Uprava svile	121,90	123,72	126,3	122,45	115,63	111	118,81	120,25	124,66	118,66	123,00
Tkalnica svile	129,00	131,41	129,16	127,09	120,54	113,95	117,45	121,81	125,33	122,16	125,08
Komercialna služba	120,91	119,76	118,64	118,82	117,88	116,64	120,88	121,70	121,41	124,41	122,35
Potniki		105,4	102	104,83	106,33	101	98,16	107,00	126,42	128,85	124,42
Skladišče gotovih izdelkov		123,33	126,6	127,93	126,56	122,12	116,68	118,56	121,22	122,96	121,48
Gospodarsko fin. služba	120,34	116,64	115,55	116,88	121,03	114,46	122,96	121,40	120,50	122,33	120,50
Računski center		120	120,25	119,4	118,33	113,33	120,5	120,00	119,75	120,25	123,25
Nabavna služba	123,83	117,5	117,5	119	120	117,75	122,5	119,00	125,71	124,25	120,12
Skladišče surovin		120,62	121	122	125,75	119,33	117,37	120,25	119,61	119,84	124,24
Sploško kadrovska služ.	120,34	118,72	118,72	118,53	119,4	113,22	118,07	119,25	121,66	121,66	118,66
Tovorni promet	121,33	118,33	121,66	121,66	124,68	117,33	120,33	121,66	121,96	112,00	112,00
Trgovina	116	121	121	116	112	121	114,5	116,00			
TOZD Frotir	119,84	118,36	119,43	119,56	119,31	115,1	119,25	118,30	118,54	118,97	118,64
TOZD Svila	124,78	128,5	127,5	123,5	121,15	114,44	119	121,38	124,23	122,13	123,86
DSSS	120,78	118,64	118,58	119,06	120,01	115,6	118,57	119,43	120,96	121,91	120,44
DELOVNA ORGANIZACIJA	120,42	119,28	120,04	119,84	119,57	115,12	119,13	118,75	119,40	119,70	119,39

MALETIČ Jana: Že dalj časa se srečujemo s problematiko porasta povprečnih faktorjev delovne uspešnosti in res smo slišali že veliko pripomb. Pogosto so bili tema razgovorov na strokovnih svetih, delavskih svetih in drugih strokovnih in samoupravnih organih. Zaključki teh razgovorov so bili, da je potrebno rast teh faktorjev zaustaviti.

Pripravili smo predloge, ki bodo vsebinsko pripomogli in omejili to resnično neobjektivno rast. Doslej smo letno korekcijo vršili na vseh delovnih nalogah, kjer je povprečna ocena v 4 mesecih bila večja kot 1. Zdaj predlagamo spremembo, da povsod tam, kjer ni individualnih kriterijev in so le ti ohlapnejši, korigiramo že tedaj, ko se dosegajo nadpovprečni delovni rezultati, večji od povprečne ocene 9 v obdobju 3 mesecev, oziroma v nasprotnem primeru, kjer je povprečna ocena v zadnjih 3 mesecih manjša od ocene 6. S tem bomo zaustavili porast faktorjev delovne uspešnosti.

Drug naš korak je bil narejen zaradi pripomb na ocenjevanje. Če smo odkriti lahko priznamo, da so v nekaterih službah, kjer je bilo ugotavljanje neposredne učinkovitosti ocenjeno, faktorji neposredne učinkovitosti zares „zrasli“ precej visoko. Zato zdaj predlagamo korekcijski element, po katerem bomo povprečno oceno pri osebni ocenjevanju tako količine kot kvalitete dela, primerjali na učinek proizvodnih delavcev, saj smatramo, da dosežena količina in kvaliteta dela, ki se ocenjuje, ne sme biti višja kot v proizvodnji, kjer se ta individualno meri.

Na pogovorih o vzrokih prekinitve dela z delavci, je bil prisoten tudi sindikat. Kakšno je njegovo stališče?

PIRŠ Albin: Mislím, da sta na prekinitve dela v šivalnici vplivala dva vzroka, ki sta značilna za enoto samo. Eden je večje število delavcev, ki so prišli v šivalnico iz drugih delovnih enot, kjer so prejeli boljše osebne dohodke; nekateri od teh sicer dobivajo razna nadomestila, vendar so ta manjša in nikoli ne morejo toliko zaslužiti, kot so preje. Povrhu vsega je še bolan, kar prav tako vpliva na njegovo zadovoljstvo na delu. Drugi vzrok je visoka povprečna starost; veliko je delavk, ki so tik pred upokojitvijo in se seveda čutijo pri osebnih dohodkih precej bolj prizadete, ker vidijo v tem tudi svojo pokojnino in svojo socialno varnost na stara leta.

Seveda je problematično tudi „razmerje“ o katerem smo danes že toliko govorili. Iz razgovora s prizadetimi delavkami sem razbral, da njih ne boli toliko razmerje med najnižjim in najvišjimi osebnimi dohodki v tovarni, ampak interna razmerja. To je tista ugotovitev, ko delavec na fizičnem delu zlepa ne pride do solidnega osebnega dohodka.

Dobro poznam vse delovne enote in tudi tempo dela v posameznih delovnih sredinah. Lahko rečem, da je v šivalnici tempo dela najhujši, najbolj viden, medtem, ko bi za druge enote to težko rekel.

Pri obravnavi tega problema ne smemo zanemariti zunanjega faktorja, to je inflacijo, ki je v enaki meri kot prejšnji ugotovljeni vzroki povzročila pri ljudeh veliko razburjenja. Ko človek začne tehtati to svojo majhno „plačo“ in premišljuje, kaj bo zanjo dobil v trgovini, ni čudno, da ljudje s plačo niso zadovoljni.

KOŽELJ Marija: Veliko se govori o tem, kaj se je v naši enoti pripetilo. Veliko je bilo povedanega in obljubljenega že preje, da se nam bodo osebni dohodki povečali. Me smo na izpolnitev obljub čakale, a te se niso izpolnile. V naši enoti je precej delavk, katerih starost je visoka, druga stvar, ki je tudi zelo pomembno dejstvo pa je, da je naše delo ročno. Osem ur delati z rokami in nogami ni lahko; človek postane napet, utrujen in ko prejmeš osebni dohodek, si res globoko razočaran, še bolj v primeru, ko si normo kar solidno dosegel ali celo presegel. Vsakič se sprašujemo, kako bomo s takšnim osebnim dohodkom preživel mesec.

Povišanja osebnih dohodkov smo vsakokrat vesele, a kaj, ko se istočasno izvaja tudi korektura norm in se tako povišanje osebnih dohodkov bistveno zmanjša.

Razmerje samo med najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom nas ne moti, bolj nas bolj tisti osebni dohodki, ki so vmes. Vedno se prikaže tudi drugačno razmerje, kot tisto, ki dejansko nastopa pri izplačilu osebnih dohodkov in v naši enoti smo delavke daleč od tistega povprečnega razmerja.

Smatramo, da ima naprimer naš obratovodja premajhen osebni dohodek, saj delo s toliko zaposlenimi ni enostavno, pa tudi vodenje enote kot takšno ni lahko delo. So pa delovna mesta, za katera vidimo, da imajo dobre osebne dohodke, ne dajo pa ti delavci toliko od sebe, kot bi lahko in kot bi morali glede na to, da zaradi tega prejema visoke osebne dohodke.

BORITI PA SE MORAMO PROTI LAŽNI SOCIALI IN URAVNILOVKI, TOREJ PROTI TEŽNjam TISTI, KI SE S SKLICEVANJEM NA ENAKE ŽELODCE ZAVZEMAJO ZA IZENAČEVANJE OSEBNIH DOHODKOV NE GLEDE NA DELOVNI PRISPEVEK POSAMEZNIKA IN KOLEKTIVA. S TEM SE ZMANJŠUJE ZAVZETOST DELAVCEV ZA POVEČEVANJE PRODUKTIVNOSTI DELA IN SMOTRNO GOSPODARJENJE, PODPIRA SE LENOBA IN BREZBRIŽNOST TER TAKO DEJANSKO ŠKODUJE VSEM DELAVCEM, TOREJ TUDI TISTIM Z NIZKIMI OSEBNIMI DOHODKI

(iz gradiva za 2. konferenco
Zveze sindikatov Slovenije)

KADOURA Hasib: Moje mnenje je, da večina delavk ni plačana tako kot bi bilo treba. Osem ur delati za šivalnim strojem ni enostavno in lahko delo. Če primerjam z njimi delavce v barvarni, lahko rečem, da imajo naši delavci sem ter tja nekaj prostih trenutkov, da si lahko predahnejo, v šivalnici pa vemo, da je tempo dela izredno napet. Zato mislim, da bi bilo potrebno razmerje med njihovimi osebnimi dohodki in osebnimi dohodki ostalih delavcev izboljšati v korist delavk iz šivalnice.

Verjetno se z enakim problemom ukvarjajo tudi v drugih delovnih sredinah?

Tov. Pavličeva, kako gledate v konfekciji na to problematiko?

PAVLIČ Tončka: Ta problematika je prisotna tudi v konfekciji frotirja. Naše delavke res niso zadovoljne z razliko vrednotenja dela v šivalnici in konfekciji, ki je do sedaj ni

bilo, zdi se mi pa, da šivanje plašča ali brisače ni enako zahtevno. Tudi v naši enoti so norme napete do kraja z WF sistemom; pri nas se delavke sicer niso pogovarjale o prekinitvi dela, toda s tem ni rečeno, da so bile z dosedanjim sistemom nagrajevanja zadovoljne. Najbolj pa jih vsekakor boli dejstvo, da se šivanju plaščev ne prizna tista zahtevnost dela, kot jo dejansko zasluži. Ne želim s tem reči, da v šivalnici nimajo zahtevnega dela, toda v primerjavi z našim vsekakor manj zahtevno. Norme na nekaterih fazah dela so pa tudi tako napete, da jih delavke iz meseca v mesec komaj, ali pa sploh ne dosegajo.

V naši enoti imamo zaposlene tudi starejše delavke, ki delajo večina vse na drobnih izdelkih. Večina njih so invalidi in dobivajo zato nadomestilo, ki znatno prispeva k izboljšanju osebnih dohodkov. Te delavke tudi ne delajo večjih problemov zaradi višine osebnih dohodkov, čeprav jih je tudi nekaj, ki so pred upokojitvijo.

Morda bodo te mlade delavke tudi močneje izražale svoje nezadovoljstvo, ko bodo imele svoje družine, ko so potrebe bistveno večje. Seveda, dokler pa te živijo doma pri starših, jim ta osebni dohodek, čeprav nizek, nekako zadostuje. Še bolj občutne težave z osebnimi dohodki so prav v tem času ko se nabavlja ozimnica, kurjava in podobno.

HUBAD Anka: Razlika med robilko in šiviljo, ki vstavlja rokave, oziroma šiva ovratnike plaščev, seveda je. Vendar ne pozabimo, da so v konfekciji dve grupi šivilj; to so šivilje, ki delajo enostavnejše faze sestave in prejemajo enak osebni dohodek kot naše šivilje, medtem ko tiste, ki opravljajo zahtevnejše faze dela prejemajo 8 % ali celo grupo višji osebni dohodek od prejšnjih. Še vedno pa trdim, da ravno tako dela za strojem naša šivilja, ima velik tempo dela, ostali načini vodenja so enaki, samo pri nas je čisti produktivni del procentualno večji, medtem ko je recimo v konfekciji tisti manipulativni del kot je na primer obračanje, nastavljanje pa

recimo ves ročni del daljši, strojni čas pa krajši. Samo to razliko čutim med šivanjem v eni ali drugi enoti. Se pa zavedam in tudi priznavam, da je prav, da so zahtevnejše faze bolje ovrednotene, saj je končni efekt pri teh izdelkih bistvenega pomena.

Jeglič Jožica: Moje predhodnice bi rada dopolnila; če že primerjamo delavnice k delavnicam se mi zdi, da naš sistem nagrajevanja nikakor ni pošten. Če primerjamo konfekcijo svile k šivalnici, se mi zdi, da tu prihaja do velikih odstopanj, čeprav so vsi delavci v isti grupi. Vemo, da je kravata modni dodatek, da se vedno težje prodaja na tržišču in potrebno je tudi zato dati poudarek prav kvaliteti teh artiklov. Vendar se tega ne zavedamo takrat, ko delavk dvigujemo normo. Drugi problem, ki nastopa in je značilen za našo enoto, da ena delavka ne ostaja na stroju z istimi fazami dela 8 ur, ampak v enem dnevu menja tudi 5 do 6 faz dela. S tem izgubi tako na tempu dela kot na kvaliteti izdelkov. Nagrajevane pa so te delavke z isto grupo kot v šivalnici. Tudi tkalke svile imajo po našem mišljenju bolj zahtevno delo kot tkalke frotirja. Če tega ne bomo vskladili in vsakega posameznika ne bomo nagrajevali resnično po tem kar dela, vse dotlej ne bo zadovoljstva.

Od novega sistema, tu mislim novi katalog del in nalog, ki se pripravlja, pričakujemo, da bo storjen premik v tem smislu, da bo sleherni delavec nagrajevan po delu in s tem premagali nezadovoljstvo, ki zdaj vlada v delovni organizaciji.

SELJAK Bogdan: Seveda je nujno, da naš sistem dogradimo in ga izpopolnimo. Toda jasno je, da mora k temu dograjevanju prispevati sleherni posameznik v naši delovni organizaciji. Toda k temu je potrebno ljudi vzpodbujati, istočasno pa nekaj storiti, da bodo ljudje zaupali v sistem in jih prepričati, da so ga tudi sami dolžni dograjevati. Vse prevečkrat pa se je dosedaj izražalo nezaupanje do sistema in do ljudi, ki na tem delajo.

Motil me je ta razgovor, ki se je vodil dosedaj. Vsi ste hoteli izraziti to, da imate premalo ocenjene naloge v primerjavi z drugimi. Tako se tudi kaže in izraža pri vseh ostalih delavcih v delovni organizaciji. Kamorkoli prideš, v katerokoli sredino, imaš občutek, da so delavci v tisti sredini prikrajšani. Vendar mislim, da naš sistem le opredeljuje „vrednost“ oziroma zahtevnost posameznih del, druga stvar pa je, da našo neposredno učinkovitost, kljub nekaj letnemu dograjevanju, še nismo dogradili. Večkrat so tu nastopala obdobja, ko je dograjevanje mirovalo; da smo se ponovno lotevali dopolnjevanja tega sistema, so nas največkrat pripeljali k temu, prav takšni izpadi, kot je bil zdaj v šivalnici. V prihodnosti bo potrebno prav na tem področju aktivno delati, saj bo le tako sistem zaživel in zajemal večino zadovoljstva vseh zaposlenih. A to le v primeru, če bo čim več delavcev vključenih v to dograjevanje. In to ustvarjalno, dokler pa se bodo stvari samo kritizirale in ne nakazovale konkretne rešitve, potem sistem še dolgo ali sploh nikoli ne bo popolnoma zaživel.

Eno je analitska ocenitev del in nalog, drugo je končni osebni dohodek. Le tega pa smo pripravljene primerjati s sosedom, sodelavcem...

VODLAN Helena: Moj osebni dohodek primerjam v glavnem s sodelavkami. Menim pa, da naš sistem ni v redu v tem, saj ne nagrajuje dovolj tistega, ki veliko naredi. Tako gledam na te stvari: bolj ko delaš, bolj ti nagaja, več napak imaš in zato je osebni dohodek manjši. Predvsem pa nastopajo težave zdaj, ko so v tkalnici novi in stari stroji. Delavkam na novih strojih so povečali grupo, na starih strojih pa je grupa ista. Smatram, da bi morale biti vse enako ocenjene.

Iz naše sredine pa prinašam mnenje tkalk, to je, da je naš osebni dohodek premajhen.

V zadnjem obdobju se zelo malo dobrega pove o administrativnih delavcih. Kako gledamo na sedanje napore za zmanjšanje teh del?

GOMIRŠEK Marinka: Najprej bi rada povedala nekaj besed o prekinitvi dela v šivalnici. S sodelavkami smo se veliko pogovarjale o tem in ugotovile, da so osebni dohodki teh delavk res nizki. Zato se tudi me zavzemamo za stališče, da se osebni dohodki delavcem v neposredni proizvodnji povečajo in razmerja z ostalimi delavci v delovni organizaciji znižajo.

ZATO SE MORA VREDNOTENJE PROIZVODNEGA DELA V CELOTNEM ZDRUŽENEM DELU UVELJAVLJATI TAKO, DA KVALIFICIRANI DELAVCI V NEPOSREDNI PROIZVODNJI PRAVILOMA NE MOREJO PREJEMATI NIŽJEGA OSEBNEGA DOHODKA, KOT GA PREJEMAJO DELAVCI S SREDNJO STROKOVNO IZOBRAZBO, KI OPRAVLJAJO DELA IN NALOGE V ADMINISTRACIJI, RAČUNOVODSTVU ALI OPRAVLJAJO DRUGA TEHNIČNA DELA V TEMELJNI ORGANIZACIJI ZDRUŽENEGA DELA ALI DELOVNI SKUPNOSTI. ZAVZEMAMO SE ZA KONKRETNO UVELJAVITEV TEGA NAČELA V VSEH SAMOUPRAVNIH AKTIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA IN DELOVNIH SKUPNOSTI, S KATERIMI SE UREJA OBLIKOVANJE IN DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE.

(iz gradiva za 2. konferenco)

Vendar moram povedati, da nas bolijo kritike delavcev in ugotavljamo, da smo skupne službe stalna tarča raznih kritik, kot so: preveč vas je, ne vedo kaj bi delali in podobno.

Za našo službo lahko rečem, da se je delo z ustanovitvijo temeljnih organizacij nekajkrat povečalo, da nas novi predpisi, ki se sprejemajo in spreminjajo iz meseca v mesec dodatno obremenjujejo tako s količino dela kot kvaliteto in odgovornostjo. Zato je takšne kritike boleče poslušati in mislim, da so velikokrat nepremišljene in neupravičene, prav gotovo pa je, da proizvodni delavci nimajo pravega vpogleda v administrativna dela. Poglejte, vrsto let smo imeli administrativni delavci oceno delovne uspešnosti le povprečno to je 1,12, kar se nam ni zdelo prav in tudi nismo bili stimulirani za delo. Zdaj, ko smo tudi mi nagrajevane z faktorjem neposredne učinkovitosti, imamo res boljše osebne dohodke, vendar imamo tudi veliko več volje do dela in lahko rečem, da še več in boljše delamo.

KOŽELJ Marija: Še nekaj besed o WF sistemu. Ko smo ga vpeljevali, smo ga najprej uvedli v naši enoti, z ozirom na to, da je zaradi enostavnejših faz dela bilo najlažje, kasneje pa bi ga vpeljali še v druge delovne enote. Mi smo se takrat precej upirale, kajti ni nam bil všeč ta način, ko je vsak gib izmerjen in natančno določen čas za osebne potrebe in tako naprej. Upirale smo se zato, ker smo se bale, kako bomo lahko delale po tem novem načinu. Zdaj že precej časa delamo po tem načinu dela, vsekoli uporabljamo iste vrste gibov, kar po svoje tudi škodljivo vpliva na naše zdravstveno počutje. Tudi čas, odmerjen za osebne potrebe se nam zdi prekratek, saj 20 minut ne zadostuje za predah in zadovoljitev vseh potreb, še posebno takrat, ko se človek slabše počuti. Pri ženskah se pogosto dogaja, da zaradi težav doma prihajajo na delo utrujene in se nemalokrat dogaja, da odmerjeni čas za osebne potrebe prekoračimo na škodo norme.

No konfekcija frotirja dela po enakem sistemu, medtem ko v konfekciji svile tega ni in zato menim, da se enote med seboj ne morejo primerjati.

Rada bi še predlagala, da bi bil faktor stalnosti večji, saj bi tako preprečevali množične odhode iz naše delovne enote in tudi nagradili delavce, ki vztrajajo v delovni organizaciji.

PIRŠ Albin: Menim, da takšna primerjanja niso nikoli realna. Jaz delam bolj kot ti, ti boljše kot jaz in oni in tako naprej, to ne pripelje nikamor. Jasno pa je, da bo moralo biti fizično delo bolje plačano, če bomo hoteli ljudi za takšno delo sploh dobiti. V svetu je že tako in tudi naš razvoj, kot vidimo, bo tudi pripeljal do tega. Ko govorimo o relaciji administrativno delo in fizično delo je mišljenje delavcev iz proizvodnje najpogostejše in nasplošno tako, da delavci na upravi „eno figo“ delajo. Ampak tako je, ponekod se dela zelo veliko, drugje zopet manj pa naj bo to v proizvodnji ali na upravi.

Sam se pogosto nahajam na upravi in lahko rečem, da se marsikje veliko dela, seveda pa je ta naša administracija tako razvita, da je marsikatero delo npotrebno. To pa povzročajo predvsem zunanji vplivi.

Primerjave med enotami so sicer nesmiselne, toda ker je moje delo takšno, da hodim po vsej tovarni, lahko trdim, da je tempo dela v šivalnici najhujši. To se vidi, zato ni potrebno ne vem kakšno znanje. Res je, kot je tov. Koželjeva povedala, s WF sistemom smo začeli v šivalnici, ker je bilo tam najlažje in prav zato je verjetno tam ta sistem tudi najbolj izpopolnjen. Pogledati je potrebno najprej delo in tempo in se šele nato pogovarjati o tem koliko kje zaslužijo.

Strokovna služba je preko strokovnega sveta predlagala, delavski svet pa potrdil predlog povišanja osebnih dohodkov. Tako naj bi s 1.1.1981 povečali osebne dohodke za 10 %, uvedli 8 % dodatek za ure opravljene v popoldanskem času. Z zmanjšanjem osnovnega razmerja od sedanjega 1 : 3,84 na

predlaganega 1 : 362 se bodo skupno povečali osebni dohodki najnižjih kategorij za 21,9 % in najvišje kategorije za 9,8 %. Je takšen predlog dober?

DROLČ Štefka: Mnenja smo, da je predlog kar v redu, še vseeno pa bodo delavci z nizkimi osebnimi dohodki dobili precej manj kot delavci, ki že zdaj prejemajo dobre osebne dohodke. Tudi ddodatek za popoldansko delo je naletel na ugodna tla, saj smatramo, da res ni vseeno ali delaš samo dopoldan, ali izmenično in večina nas je takih, ki bi najraje delali samo v dopoldanskem času. Popoldan je le vsak rad doma, še posebno pa v večernih urah.

Tudi delavke iz previjalnice niso zadovoljne z višino osebnih dohodkov in v bodoče bi želele, da nas ne upoštevajo pri povprečnem izračunu osebnih dohodkov v tkalnici, saj vemo, da imajo tkalke veliko večji osebni dohodek.

HUBAD Anka: Če bi zdaj napravili analizo tega razgovora, bi lahko ugotovili, da je naša enota tista, v kateri se delavci starajo in da so si mlajše, ko so spoznale krepak tempo dela, poiskale možnosti da so šle v šole. Spoznale so, da predstavlja neko administrativno delo manjši tempo dela, boljši osebni dohodek in boljše pogoje dela. Kajti, tudi če se bo za 15 minut predahnila, jo zato ne bo nihče kregal in zato tudi ne bo prikrajšana pri višini osebnega dohodka. V naši enoti so ostale v glavnem takšne, ki teh možnosti niso imele in lahko danes rečem, da je precej delavk pri nas, ki so že problematične glede osnovne socialne varnosti, kot je, kakao živeti v današnjih razmerah. Tempo dela bomo morali plačati, to je zdaj jasno. REs bi morala biti administracija, pri tem predvsem mislim na tiste administratorje z dveletno administrativno šolo, ki opravljajo enostavna dela, plačana nižje kot delavci za strojem. Rešitev tega problema vidim samo v tej smeri.

SELJAK Bogdan: Res je kot pravi prejšnja sogovornica, sam pa vidim rešitev tega problema tudi v modernizaciji proizvodnje z avtomati. S tem bomo občutno zmanjšali število delavcev na najnižje ovrednotenih delih, čeprav po drugi strani lahko pričakujemo, da bodo avtomati prispevali toliko k zmanjšanju števila delavcev z nizkimi osebnimi dohodki, da je tudi v avtomatizaciji proizvodnje nujno potrebno razmišljati.

Razgovor smo končali. Nikoli, tudi sedaj ne, nismo bili zaverovani, da smo področje delitve sredstev za osebne dohodke dokončno uredili. Gre za stalno dograjevanje, za

neprekinjeno delo in sodelovanje vseh, ki v tej delitvi sodelujemo.

V večini smo si edini, da bomo morali v prihodnje proizvodno delo bolje vrednotiti. Konferenca OO sindikata naše delovne organizacije je pripravila program uresničevanja na novo opredeljenega analitičnega vrednotenja del in nalog. To bo naloga leta 1981.

O prekinitvi dela pa, upajmo, ne bo potrebno več pisati. Dobili smo nezaupnico, negativno oceno iz samoupravljanja. Vsi mi.

In nezaupanje. Preveč ga je med nami.

Razgovor za objavo pripravila:
Ivana Skamen in Boris Zakrajšek

Marinka HRIBOVŠEK

Na poti v Hišo cvetja

Bilo je pozno petkovo popoldne. Sonca, ki je v tem času le bolj redek gost in tudi zaradi pozne ure, ni bilo več. Na nebu se je pokazalo nešteto malih lučk in tudi svetli mesec je želel pospremiti na dolgo in spominsko pot mnogoštevilno karavano Kamničanov, ki si je želela ogledati v Beogradu hišo cvetja, kakor imenujemo Titov zadnji dom.

Že precej pred odhodom vlaka, ki je bila napovedan ob 18.20. uri, smo iskali določene vagone, ki jih pa niti ni bilo tako lahko najti, saj je bila kompozicija vlaka zaradi svoje dolžine res nenavadna za našo kamniško progo. Tudi ta dolga, „črna kača“ je zgovorno govorila, da to ni neko navadno potovanje, kamor se človek odpravlja vsak dan, ampak je to pot, na katero je želel vsak iti, kljub temu, da je v srcu čutil močno bolečino, ki še dolgo ne bo minila. Vse do Ljubljane je vlak postal na vsaki postaji po nekaj minut, da so lahko vstopili tudi tisti, ki ne živijo v Kamniku. Po dveh urah, ko je vlak odpeljal s prve postaje in po postanku v Ljubljani, kjer so zamenjali lokomotive, saj smo se nato vozili po elektrificirani progi, so kolesa tekla mirneje.

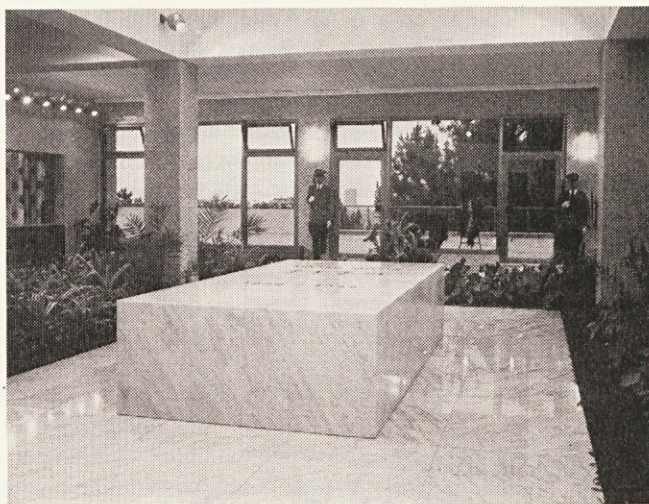
Živahnost na vlaku je bila primerljiva številu potnikov — udeležencev. Marsikdo je iskal svojega znanca ali znanko. Kljub zajtrku, ki ga je dobil vsak udeleženec je bil vagon z okrepljenimi nenehno zaseden, saj marsikomu večerja brez ustreznega „čaja“ ni bila popolna. Prisotna živahnost se je nekoliko pomirila šele takrat, ko je petek vso skrb prepustil soboti in je bilo pri marsikomu že opaziti utrujenost. Med potjo, kljub noči, nam je mesec razsvetljeval pokrajino. Dobro vidne so bile velike ravne površine polj in marsikje še niso bili pospravljeni vsi poljski pridelki. Videli smo tudi nekatere vrtnine, kjer črpajo nafto.

Po enajst urnem potovanju se je kompozicija vlaka ustavila na Topčiderski železniški postaji. Vodiči so nam dovolili še urico dremanja, saj so bili naročeni avtobusi za prevoz ob 6. uri jutraj. Ko smo se razvrstili v avtobuse, so nas odpeljali v smeri proti Dedinjam, kjer smo na parkirišču avtobusov izstopili.

Pričeli smo se zbirati v vrsto z mislijo, da bomo med prvimi. Že po nekaj minutni hoji, ki nas je vodila po cesti med drevesi, smo zagledali množico, ki je čakala in vedeli

smo, da je njen cilj enak našemu, pokloniti se našemu voditelju TITU, od katerega smo se morali posloviti v mesecu maju. Res je to najlepši mesec v letu, saj je poznan kot mesec cvetja, vendar letošnji maj nam te radosti ob lepoti cvetov ni nudil, bil je preveč boleč. Da je bolečina res velika je bilo videti tudi iz množice, ki se je večala in večala. Z občasnimi kratkimi premiki smo upali, da bomo le kmalu prišli do kraja, kamor nas je vodila dolga pot. Zavedali smo se, da je ta pot pomembna za vse državljane naše domovine, saj lahko brez pretiravanja napišem, da je samo ta dan obiskalo Titov grob nad 10.000 ljudi. Po pripovedovanju vodiča so take vrste čakajočih vsak dan in verjetno ne bodo nič manjše vse dotlej, dokler se večina Jugoslovanov ne bo poklonila spomenu velikana. Nem spreved se je pomikal naprej ob glavni ulici. Najprej smo bili usmerjeni v hišo cvetja. Pot do tja je kar navkreber, od vhodne vežice naprej pa peljejo stopnice med zelenjem na obeh straneh. Travnisko livado med drevjem krasi sprehajajoči lepotci — pavi.

Ob teh lepotah narave te stopnice kar hitro privedejo do doma, ki je že na zunaj obdan z raznim okrasnim zelenjem. Pred vhodom se sliši šumenje večnega vodometa, obdanega z vrtnicami, ki so bile tudi še v tem letnem času cvetoče. Končno pridem tudi sama do vhoda v hišo cvetja. V prsih me stiska bolečina in zaradi nabranih solz oči ne zaznajo več tiste lepote vseh cvetlic, ki obdajajo belo grobnico, kjer počiva naš dolgoletni voditelj in vzornik JOSIP BROZ —

TITO. Rada bi postala in dolgo, dolgo stala in v spomin priklicala njegove besede, ki so bile izrečene jugoslovanskim narodom in s tem tudi meni, pa če sem se jih tedaj zavedala ali ne. Danes vem, da so pomenili ogromno, sicer Jugoslavija ne bi bila to, kar danes je. Moj korak se ni smel ustaviti in komaj sem utegnila še videti njegov delovni prostor, na desni

strani pa dnevni prostor, že sem bila z množico mimo častnih straž zopet pri izhodu. Usta so tudi zunanost ostala še dolgo nema, v mislih pa so se prebliskovali detajli, ki mi jih je kdajkoli prinašala televizija ali časopisje z raznih potovanj miru in veselih srečanj mladine in državljanov s Titom. Spomnila sem se tudi dveh neposrednih srečanj; iz Velenja, ko je govoril zbrani množici in pred leti na Kranjski cesti v Kamniku, ko se je vračal z lova v Kamniški Bistrici nazaj na Brdo pri Kranju.

V neposredni bližini Titove grobnice je tudi muzej „25. maj“, katerega smo želeli tudi vsi videti, saj so v njem razstavljeni vsi predmeti oziroma spomini, ki so mu bili poklonjeni doma in zunaj naših meja. Osnovan je bil leta 1962 in je bil darilo Beograda za 70. rojstni dan Titu. Muzejska zbirka, ki je delno prikazana na razstavi, prikazuje na svojevrsten način osebnost in aktivnosti Tita v igradnji nove jugoslovanske samoupravne socialistične skupnosti, kakor tudi državne aktivnosti predsednika kot borca za mir ter soustanovitelja neuvrščenih držav. Razstavljeni predmeti so darovi visoke umetniške vrednosti, bodisi po zgodovinski ali zemljepisni strani. V zbirki muzeja vidimo umetniške slike, skulpture, narodne noše, razne glasbene instrumente, staro orožje, makete, pisma pionirjev, proglasitve za častnega meščana, diplome častnega doktorja ved, odlikovanja in naziv narodnega heroja in drugo.

V tem muzeju so razstavljene tudi Titove štafete. Prva od teh je bila izročena že meseca aprila 1945. leta na pobudo mladine in prebivalcev Kragujevca, ko vojna še ni bila povsod končana. Podarjena je bila Titu za njegov 53. rojstni dan. Od leta 1957 dalje se je na Titovo pobudo začel slaviti 25. maj kot DAN MLADOSTI. Posebno pozornost pa vzbudi obiskovalcem štafeta, razstavljena v stekleni vitrini in katere mu mladi letos niso mogli izročiti. Prebrati je lahko tudi zaobljubo, katere noben državljani naše Jugoslavije ne bo pozabil.

Ta muzej je najbolj obiskan od vseh ostalih muzejev v Beogradu, saj ga poleg Jugoslovancev obišče tudi mnogo tujih obiskovalcev. Pri izhodu se je še vsak želel vpisati v knigo obiskovalcev.

Po obisku v hiši cvetja in muzeju „25. maj“ so nas vodiči popeljali še po Beogradu in nam delno razkazali njegove zanimivosti. Naš avtobus je vodič usmeril proti Avali. Videli smo spomenik in kraj, kjer je strmoglavilo letalo s sovjetsko delegacijo. Popeljali so nas na Avalo, kjer smo si ogledali veličasten spomenik neznanemu junaku, ki je bil postavljen nekaj let pred drugo svetovno vojno, znanega umetnika Meštroviča.

Po postanku na Avali smo si ogledali Kalemegdan ter slišali mnoge njegove zanimivosti in videli znamenitosti, kot so: grobnica narodnih herojev, spomenik zmagovalcu, spomenik v zahvalo Franciji od študentov, ki so tam študirali, spomenik v prisposodbi večne življenjske borbe, del razstavljenega težkega orožja, razna obzidja iz različnih obdobj, znamenitosti posameznih vhodov, in še bi lahko naštevale. Popeljali so nas tudi po Beogradu, kjer smo med drugim videli „park miru“, kjer rastejo drevesa, ki so jih zasadili razni tuji državniki ob priliki obiska našega glavnega mesta. Pokazan nam je bil tudi edini most čez Savo, ki ni bil porušen v zadnji vojni in ga je rešil neki učitelj s tem, ko je prekinil žice do eksploziva, kajti Nemci so ga hoteli ob umiku iz Beograda zrušiti. Videli smo tudi mnogo znamenite stavbe od Zvezne skupščine do raznih ambasad tujih držav akreditiranih v Beogradu. Ogledali smo si tudi novi del imenovan CENTER SAVA, kjer se je število prebivalcev povečalo do prvotnih 2.000 na 200.000. S filmom so nam prikazali še delovanje celotnega kompleksa centra SAVA, kjer smo končno v poznih popoldanskih urah imeli toliko časa, da smo si naročili kosilo, ki nam je kar teknilo. Po kosilu smo imeli še dve uri časa za ogled mesta, obisk odprtih trgovin in lokalov ali pa smo izkoristili čas, da smo napisali kakšno kartico prijateljem.

Ob 20. uri smo se zopet zbrali na Topčiderskem postajališču, od koder smo se odpeljali proti domu. Kazalo je, da bo vožnja nazaj minila bolj mirno, saj so nam takoj razdelili večerjo, po kateri bi lahko ob pozibavanju vagonov malo zadremali, saj smo bili vsi prilično utrujeni. Po komaj uri vožnje se je vlak ustavil. Vzrok postanka ni bil kakšen zaprt signal, temveč okvara lokomotive. Na zamenjavo smo morali čakati več kot tri ure, potem smo se zopet premaknili. Tudi povratna nočna vožnja je bila podobna prejšnji, saj nas tudi to pot mesec ni zapustil. Proti jutru se je celo slišalo, da je menda nekdo padel z vlaka, kasneje pa zopet, da to ni res. Tisti, ki tega nismo takoj vedeli smo upali, da bi le bila zmota. Vendar je nesrečen slučaj hotel, da je res eden izmed udeležencev izgubil življenje. Kaj je botrovalo tej nesreči, verjetno ne bo nikoli znano.

V Kamnik smo tako prispeli v poznih dopoldanskih urah, ko nas je hotelo celo sonce pozdraviti. Domači so nas že nestrpno pričakovali zlasti še zaradi več urne zamude. Pripovedovali smo nato o vsem, kar smo videli, nekaj tega sem skušala tudi napisati.

Prepričana sem, da smo bili vsi, ki smo se vrnili, zadovoljni, da smo se lahko poklinili spominu največjega sina slovenske matere, osvoboditelja, učitelja, borca za mir – tovariša TITA.

Anka HUBAD

Lepši jutrišnji dan?

KAKO SKOZI MESEC, DOLG 31 DNI

BELCIJAN Ivica, zaposlena kot robilka po širini v šivalnici, je pridna in marljiva delavka ter ena tistih, ki dosegajo nadpovprečne rezultate dela. Kot mlada, 22-letna

žena in mati trdo okuša stabilizacijske ukrepe našega gospodarstva, s tem tudi padec življenjskega standarda, ki je najbolj udaril prav mlade družine z nizkimi osebnimi dohodki.

V Šivalnico je prišla leta 1973 kot mlado dekle iz šole, se kmalu poročilo in imelo otroke. In kot da jo do sedaj nisem poznala, saj z njo pravzaprav ni nobenih problemov; tiho in vestno opravlja svoje delo. Prav gotovo jo bolj poznajo njene sodelavke, nekatere pa tudi ne, saj kot sama pravi, ve, da mora sama reševati svoje probleme in ti njeni problemi se pravzaprav tovarne tudi ne tičejo.

Pa spoznajmo to ženo!

Z možem stanujeta v enoinpolsobnem stanovanju za mlade družine na Bakovniku in imata 45 m² stanovanjske površine. Imata dva otroke, hčerko staro 4 leta in sina,

starega 5 let in pol. Oba sta delavca z nizkimi osebnimi dohodki in morata zato obrniti pravilno vsak dinar, da njune težave niso še večje. Mislim, pa da je Ivica tista, ki krepko podpira vse tri vogale pa še velik del četrtega, kot radi rečemo.

Ivica, kakšni so vajini osebni dohodki?

Najini osebni dohodki so odvisni od tega, ali sva na delu, ali pa je kdo od naju v bolniškem staležu. Mož ima sam težave z zdravjem in je bil v letošnjem letu skoraj pol leta odsoten z dela, jaz pa moram občasno v bolniški stalež zaradi pogostih obolenj otrok, katerim sta v vrtcu izpostavljena.

Mož dobi 7.200.— din, ker trenutno ni v bolniški, vendar ima cca 2.200.— din odtegljavev za posojila (za najnujnejšo opremo) in nekaj drugih stroškov, tako da domov prinese samo 5.000.— din ob plačilnem dnevu. Jaz sem pretekli mesec zaslužila 5.440.— din, vendar z odbitkom krajevnega samoprispevka, malice in sindikalne članarine sem dobila izplačanih le 4.974.— din. Pristaviti pa moram, da sem bila v bolniškem staležu zaradi otroka 10 dni. Prejšnje mesece, ko nisem bila v bolniški, sem dobila cca 6.500.— din.

Če pogledamo torej prejšnji mesec, nama je ostalo cca 9.970.— dinarjev za življenje.

In vajini stroški?

V oktobru sva imela naslednje redne mesečne stroške:

- 1.550.— din stanarina, voda (in drugi stroški v bloku)
- 2.250.— din oskrbnina v vrtcu
- 1.180.— din elektrika (za tri mesece)
- 1.000.— din avtobus, cigarete (mož)
- 500.— din televizija, radio
- 6.380.— din**

Ostanek od najinega osebnega dohodka za prehrano in ostalo je bil 3.490.— din. Seveda je bil strošek elektrike za tri mesece, vendar moram povedati, da nam noben mesec ne ostane več kot 4.500.— din, če nastopi bolniška, pa seveda še manj.

Kako živite z ostankom tega denarja, ko pa živite v bloku in morate vso prehrano kupiti?

Odkar imam otroka v vrtcu, si moram vsak mesec sposoditi denar. Samo dvakrat v treh letih in pol si nisem sposodila denarja, sicer pa vsak mesec. Ko ob plači poravam vse dolgove, nama največkrat ostane do 1.500.— din, kar pa si lahko predstavljate, za kako dolgo imam ta ostanek. Včasih imam to do 20. v mesecu, najdalj pa do zadnjega v mesecu in tako si moram spet sposoditi.

Običajno že pri plači nabavim najnujnejše prehrabene artikle in malo mesa, ostanek denarja pa mi ostane za kruh, jogurt in občasno malo sadja za otroke, saj zanje mora biti. Otroka ne smeta biti tako zelo prikrajšana za te vrste prehrano. V jeseni običajno nabaviva kot ozimnico krompir in jabolka.

Kako zadovoljujete potrebe po najnujnejši obleki?

Hvaležna sem svojim sodelavkam za podarjena otroška oblačila, saj jim jih nebi mogla kupiti. Če se že odločim, ko je potreba nujna in kupim npr. zgornje hlače, ves tekoči mesec čutim, da so denarne težave še večje. Sicer pa ne

morem drugače, četudi so oblačila že bolj sprana in obnošena, držim pa otroke čiste in zašite, tako da strgani ne hodijo.

Premagam nerodnost in sram, ko poprosim sodelavke za otroška oblačila, opažam pa, da so marsikatero pozabile, da so bile tudi same v podobnih težavah. Ko me tako zavrnejo, rekoč, da nimajo nič, pa vem, da imajo, drugič ne prosim več. Zboli pa me, ko kasneje slišim, da končajo oblačila v pečeh centralnih kurjav.

In kako za prihodnje?

Zaradi povečanja stroškov oskrbnin v vrtcu sem poprosila mamo, da mi bo pazila na otroka, saj sta sedaj že večja in jih kljub njeni težki bolezni lahko pustim pri njej. Nova, to je že regresirana oskrbnina za enega otroka je 1.480.— din, ki je nesprejemljiva za naš družinski proračun. Upam, da se mi v bodoče ne bo treba tako zadolževati.

S stanovanjem je zadovoljna in nima želje po večjem, četudi otroci rastejo. Stroški so s tem manjši, zavedam pa se tudi, da bi morala za večje stanovanje prispevati del sredstev, kar pa z možem nebi zmogla, ker nimata dovolj denarja niti za preživljanje.

Včasih jo sodelavke sprašujejo, zakaj se tako žene, kajti s tem pretiranim tempom dela bo škodovala tako sebi kot drugim sodelavkam. Največkrat jim ne odgovori, ker ne more razlagati svojih težav. Dvanajstega v mesecu pa je vesela vsakega tisočaka več. Koliko časa bo tak tempo lahko vzdržala, se vprašamo tudi mi, saj kljub svoji navidezni krhkosti vlaga v delo za obstoj svoje družinice velike napore.

Vseeno pa Ivica ni črnogleda, ne zmanjka ji volje do dela in življenja, tolaži se s tem, da morajo težave enkrat preiti in da bo jutrišnji dan lepši in srečnejši.

Marija MLAKAR

Petje nam je v veselje

Več kot dve leti je minilo od tedaj, ko se je pripravljalnemu odboru za 30-letnico obstoja tovarne porodila misel, da bi ob tem jubileju zapel Svilanitov pevski zbor. Okrog dvajset ljubiteljev petja je bilo pripravljeno sodelovati. Tako je nastal mešani pevski zbor, ne toliko številen kot bi bil lahko, toda praznik je bil pred „durmi“ in treba je bilo začeti z vajami. Čeprav zelo zaposlen je prof. Vremšak Samo le sprejel nalogo, da nas nauči nekaj pesmi. Zbrali smo se nad kavarno, kjer nam je društvo Solidarnost odstopilo prostore za vaje in s tremo čakali na pevovodjo, saj smo že vsi vedeli, kako je strog. Prišel je, sedel za klavir, pogledal enega za drugim iznad očal ter udarjal po tipkah. Nekateri smo se takrat prvič srečali z njim. Najprej se je začelo opevanje glasu na „la“, „m“ in „a“. Zaigral je določeno melodijo, mi pa smo jo morali prav „piano“ ponoviti po lestvici gor in zopet dol („piano“ peti se pravi peti prav po tihem, da ne bi kdo mislil, da smo se ga pred vajo spodaj v kavarni „nabrali“). Ko je bilo opevanja konec, smo začeli z učenjem pesmi, najprej sopran in alt, nato tenor in bas, takt za taktom. Zapeli smo skupaj, kar je za naša ušesa kar lepo izzvenelo, za našega pevovodjo pa je bilo zelo slabo. Pilili smo in pilili in spilili toliko, da nas je tudi prof. Vremšak pohvalil rekoč, no, to bi pa še kar bilo, če boste tako zapeli, bom kar zadovoljen. Toda zaopet smo zapeli in spet ni bilo dobro. Verjetno smo se zaradi pohvale prevzeli in s strani pevovodje je „priletela“ kakšna posrečena primerjava, kot na primer: poješ kot kakšen pijanec; ne deri se, poglej kaj je

napisano; ne vleči kot iz „štumfa“; kaj poješ čez nos in podobno. Teh opazk niti nismo vzeli za res, ampak smo se primerjavam pristržno nasmejali. Je pa res, da moraš imeti pri petju veliko potrpljenja, volje in zbranosti.

Naš prvi nastop je bil ob 30-letnici tovarne. Zbor je zapel tudi ob otvoritvi oplemenitilnice. Zaradi dopustov članov zbora nam žal ni uspelo sodelovati ob otvoritvi upravne zgradbe in proizvodnih prostorov TOZD SVILA.

Že avgusta smo zopet začeli z vajami, ker smo bili ponovno vključeni v proslavo ob tovarniškem prazniku. Tokrat smo imeli novega pevovodjo, tov. Karla Leskovca, tudi nič manj strogega od prejšnjega. Naučili smo se nekaj novih pesmic in upamo, da smo upravičili nekaj ur, ki smo jih porabili za vaje med delovnim časom.

Če bi nas kdo vprašal, zakaj pojemo, bi prav gotovo vsak izmed nas odgovoril: Zakaj drugega, kot zaradi veselja, saj pravi pregovor – KDOR LJUBI GLASBO NI SLAB ČLOVEK.

Vera ŠNABL

DITT – delovno in aktivno

Pred kratkim se je sestal Izvršni odbor Društva inženirjev in tehnikov tekstilcev Kamnik in po pregledu opravljenih nalog ugotovil, da ni odveč priznanje društvu za aktivno delovanje.

V zadnjem četrtnem letošnjega leta je društvo organiziralo strokovno ekskurzijo v Sarajevo in Mostar, sodelovalo pri organizaciji tovarniškega praznika in bilo gostitelj istimenskega društva iz delovne organizacije Velane. Izmenjava izkušenj, še posebno pa težav, s katerimi se obe delovni organizaciji srečujeta, kot eni izmed organizacij v tekstilni

industriji, ki je v današnjem utrinku in situaciji izredno izpostavljena gospodarskim težavam, je ugodno vplivala na pripravljenost in načrtovanje dela v bodoče. V mesecu decembru bo v naši delovni organizaciji organiziran sestanek Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije; poleg strokovne razprave bo organiziran še ogled naše tovarne. Za uspešen zaključek leta pa bo društvo organiziralo predavanje za vse člane društva, kjer se bodo seznanili z aktualno gospodarsko problematiko in srednjeročnim planom razvoja naše tovarne.

A da bi ne ostalo le pri ocenjevanju delovanja društva v zadnji četrtini leta 1980, je Izvršni odbor društva obravnaval tudi program dela za prihodnje leto. Program vsebuje predvsem naslednje naloge:

1. Organizacija izobraževanja v okviru DO za pridobitev interne kvalifikacije za tkalce, šivilje, plemenitilce in vzdrževalce strojev,
2. Organizacija strokovnega predavanja „Medsebojni odnosi in psihologija vodenja v OZD“;
3. Strokovno posvetovanje s firmo SCHLAFHORST, SAURER in THIES,
4. Izdelava dokončnega zazidalnega načrta Svilanita,
5. Odpadne vode Svilanita in Ete (nov zbiralnik) – povezava s centralno čistilno napravo v Domžalah,

6. Povezovanje v fazni proizvodnji DO SVILANIT z drugimi jugoslovanskimi proizvajalci frotirja (primer: ČITLUK),

7. Poživitev športne dejavnosti,

8. Organizacija dela „GEORGA – SMELT“,

9. Podpora in pomoč ob vpeljevanju WORK FAKTOR sistema.

Za konec lahko društvu zaželim, da bi čimbolje opravilo planirane naloge.

Vedno aktualno, tokrat na drugi način

Za tak naslov sem se odločil, ker me spominja na članek objavljen v št. 7–8 Kamniškega Tekstilca. Stvar o kateri bom pisal je po mojem mnenju resnično aktualna in ker menim, da ne samo za me, sem se odločil napisati teh nekaj vrstic. V upanju, da se še spominjamo članka, ki je pisal o našem letovanju oziroma koriščenju prostih počitniških kapacitet in s tem tudi delo komisije za družbeni standard. No, no sedaj sem že bližje, temu kar hočem pisati. Če ste ugotovili, da mislim pisati o delu komisije za družbeni standard potem se niste zmotili. Sam menim, da nekaj objektivne kritike na delo komisije ne bo škodilo, če ne celo koristilo za boljše delo v prihodnje.

Mogoče se bodo nekateri čudili zakaj sem ubral ravno to pot in ne drugače. Res je lepo, da pišemo samo o uspehih, vendar dobrohotna kritika in če tako misli še kateri sodelavec, popestri naš vsakdanjik in s tem tudi naše glasilo, potem je moj namen dosežen.

K pisanju me je vzpodbudil seznam kandidatov, ki so bili izbrani, za koriščenje prostih kapacitet na Veliki Planini. Resnici na ljubo moram priznati, da sem se letos tudi sam prijavil in s tem hotel koristiti ugodnosti v času zimskih šolskih počitnic. Toda vse skupaj je padlo v vodo, čeprav nisem dobil tehtnega razloga oziroma zadržka zakaj sem izpadel. Vendar moj značaj mi ni dal miru, pa sem šel „brskati“ po arhivu o bivanju naših delavcev v počitniških domovih. (seveda bi to morala storiti komisija). Ste me vprašali za rezultate? Nič kaj ugodni za delo komisije za družbeni standard. Navedel bom samo eno „CVETKO“.

V termin za katerega sem se prijavil je bil sprejet kandidat, ki je koristil kapacitete na Veliki Planini v letih 1978, 1979, 1980, ter na Rabu 1978, 1979. Naslednji termin pa so dobili kandidati, ki so koristili oddih v letu 1979 samo teden dni kasneje kot lani. Opazili ste da sem pregledoval samo od 1978 leta dalje. Komentar prepuščam vam.

Sam pa sem se odločil, da pogledam še v PRAVILNIK O RAZPOREJANJU POČITNIŠKIH KAPACITET DELAVCEM PROSILCEM. Mislim, da je komisija napačno razumela člen 3 tega pravilnika, citiram: ... o celotni dejavnosti pa odloči komisija za družbeni standard. Mnenja sem, da je komisija resnično „ODLOČILA“. Žal pa ni upoštevala nadaljnjih členov to je 5., 6. in 7.

Zavedam se, da niti sam nisem upošteval člena 8.

Čl. 8 cit.

Na postopek in izbiro kandidatov za letovanje v posameznem letu ima vsak delavec, ki smatra, da so mu bile

kršene pravice možnost pritožbe na delavski svet delovne organizacije.

Dolžan sem še odgovor zakaj ne? Čisto preprosto; Tudi sam sem oče dveh otrok in kako naj bi jim povedal sedaj če bi bili sprejeti in potem zopet ne, da z njihovim „dilanjem“ ne bo nič. Starši, delavci res niso krivi za tako stanje. Pa brez zamere.

Kaj bom s honorarjem? In kaj bi vi?

MIHELIC Cene

Ne želimo polemizirati prispevka, ki izraža kritiko delu Komisije za družbeni standard, vendar da bo komentar na prispevek kolikor toliko objektivni, posredujemo odgovor v zvezi z razporeditvijo koče na Šimnovcu.

Praviloma si res vsak posameznik pridobi pravico do koriščenja počitniških kapacitet vsako četrto leto. Praksa pa je pokazala, da lahko kandidati skoraj vsaki dve leti, če že ne vsako leto, letujejo v naših počitniških kapacitetah, ker se skoraj vedno isti delavci odločajo za letovanje v „naših“ Novigradu, Umagu, Lošinj in Veliki planini. Komisija je pri svojem delu dosledno upoštevala določila pravilnika.

Pri zadnjem razporejanju počitniških kapacitet, to je dodelitvi koče na Šimnovcu, je bila komisija pred težko nalogo, saj je bilo kandidatov precej več, kot pa možnosti za dodelitev vsakemu od njih. Posebno težko je bilo razporediti delavce za čas zimskih počitnic, saj so bili skoraj vsi prijavljeni kandidati starši šoloobveznih otrok in sleherni izmed njih je želel mladim nadobudnežem priskrbeti zimskega veselja in dobre smuke v gorah. Žal vsem ni bilo mogoče ugoditi in marsikateri od njih je bil postavljen pred najtežjo nalogo — razložiti svojim otrokom „da z njihovim dilačem ne bo nič“.

Komisija je pretehtavala te in one okoliščine, ki so posameznemu prosilcu govorile v prid ali v škodo in odločale o dodelitvi koče. Končno je komisija za ta „sporni“ čas dodelila hišico na Veliki planini kandidatki, ki je v DO zaposlena skoraj 15 let, materi treh otrok (dveh šoloobveznih in enega predšolskega) in je doslej v zadnjih petih letih koristila: letovanje na Rabu leta 1978 in 1979, kjer je kapacitet skoraj vedno dovolj, včasih imamo celo težave zaradi nezasedenosti ter kočo na Veliki planini — samo enkrat leta 1978 za tri dni. Ker delavka v letu 1980 ni koristila počitniških kapacitet in so predstavnice iz temeljne organizacije Svila smatrale, da se pri razporejanju počitniških kapacitet upošteva vsaj en kandidat — delavec iz njihove temeljne organizacije (drugi kandidati niso bili izbrani za dodelitev), je komisija na podlagi gornjih okoliščin dodelila imenovani 4 dni koriščenja koče na Veliki planini.

Druga koristnica, prav tako sporna v avtorjevem prispevku je tkalka iz tkalnice frotirja; delavka je v zadnjih letih koristila letovanje na Rabu v letu 1978 in 1979, na Veliki planini pa nikoli; v letu 1980 ji komisija ni dodelila počitniških kapacitet v poletnih počitnicah, ker so imeli drugi kandidati prednost pred njo. Kandidatka je v delovni organizaciji zaposlena več kot 9 let, je tkalka in dela v težjih pogojih dela — nočnem delu. Ima šoloobvezno hčerko.

Avtor prispevka tov. Mihelič je v delovni organizaciji 4 leta in še ni koristil počitniških kapacitet delovne organi-

zacije. Zaposlen je v DSSS — gospodarsko finančni službi in je oče dveh šoloobveznih otrok. Komisija je tudi njegovo vlogo obravnavala, skupaj z vlogo kandidatke, s katero sta želela skupaj preživeti nekaj dni v zimskih počitnicah (mimogrede je ta v zadnjih petih letih 5-krat letovala na morju in 2-krat na Veliki planini — po nekaj dni), vendar je zavzela stališče, ki je znano in sporno.

Morda komisija res ni razporedila kandidatov povsem v skladu s pravilnikom, vendar prav ta pravilnik dopušča, da se na postopek komisije vsak delavec lahko pritoži, v kolikor smatra, da mu je bila kršena pravica. Tov. Mihelič se na odločitev ni pritožil in kot si pojasnjujemo njegovo citiranje, zakaj ne, lahko razmeremo, da sumi v pravilnost odločitev samoupravnega organa, kot je to v tem primeru DS DO.

Tako; prikazano je obojestransko stališče in sleherni od nas bo lahko presodil odločitev komisije, objektivnost in subjektivnost spremljajočih dogodkov, ki so komisiji nareko-

vali odločitev, kot jo je zavzela in kot je smatrala, da je bila pravilna in ki je pri avtorju prispevka vzbudila nezaupanje v delo komisije in še več.

Želeli smo se izogniti takšnemu dogovarjanju in smo za to pred objavo tega prispevka tov. Miheliču pojasnili nekaj okoliščin, med drugim tudi, da so njegova navajanja, kolikokrat je kateri koristnik že letoval v naših kapacitetah, nepravilna, vendar je tov. Mihelič vztrajal pri prvotni odločitvi, zato smo bili tudi dolžni pojasniti stvari nekoliko podrobneje.

Za konec pa še: skrb okoli honorarja avtorju je povsem odveč, saj bo tako skromen, da o njem ni vredno razmišljati!

Strokovna sodelavka komisije
za družbeni standard:
Ivana SKAMEN

Anka HUBAD

Novoletna smuka bo

Verjetno vas kot vnete smučarje in obiskovalce naše koče na planini zanima, zakaj trenutno ne vozijo gondole. Povprašali smo po informacijah kar iz prve roke, ki nam jih je dal Stane Zarnik, sekretar samoupravne interesne skupnosti Rekreatijskega turističnega centra Velika planina:

Tov. Zarnik, kako je trenutno z gondolsko žičnico in sedežnico?

Trenutno žičniški sistem ne dela, ker sta obe gondoli sneti in v popravilu. Gondoli sta v obratovanju od 1964 leta in je razumljivo, da sta bili od korozije že močno načeti. Sprva smo nameravali gondole uvoziti, vendar nismo dobili ustreznega uvoznega soglasja. Z republiškim inšpektorjem in zavodom za raziskavo materiala smo se potem dogovorili za obnovo le-teh kar doma. Predvidoma do 20. decembra bosta gondoli spet pripravljeni za prevoz smučarjev in do 25. decembra izdano dovoljenje za normalno obratovanje s strani republiškega inšpektorja.

Za varnostni sistem nihalke imamo obratovalno dovoljenje do 1. 7. 1981, do takrat pa moramo intenzivno pripravljati vse potrebno za sanacijo sistema, da ne bo ogrožena varnost potnikov in da ne bi spet sistem žičnic predolgo stal.

Pred časom smo dobili iz uvoza potrebne rezervne dele, da smo lahko uredili vse vlečnice in sedežnico, tako da je ves sistem urejen in ne bi smelo biti težav pri pridobitvi obratovalnega dovoljenja za celoten žičniški sistem.

SIS RTC Velika planina deluje od letošnjega junija; kaj ste lahko opravili do sedaj in kakšni so načrti?

V SIS je trenutno združenih 32 članic, največ jih je iz Kamnika, nekaj iz Ljubljane, slabo pa so zastopane delovne organizacije iz območja Domžal (samo ena DO).

Letos smo z zemeljskimi deli zapolnili vrtače, uredili in poravnali družinsko progo do Šimnovca in popravili pot do Zelenega roba. Postavili smo vmesno postajo Zeleni rob z lopo, tako da bo možen sestop za kamniško in ljubljansko naselje.

Imamo točno izdelan program za naslednje srednjeročno obdobje od leta 1981—1985. V naslednjem letu želimo izboljšati predvsem gostinske usluge takole:

- pri spodnji postaji žičnice bo obnovljena restavracija in podaljšan nadstrešek, da počitničarji ne bodo mokri in prezebli čakali na gondolo,
- hotel Šimnovec bo preurejen v restavracijo za dnevne gosta za več tisoč ljudi,
- gostišče Zeleni rob se bo preuredilo in razširilo, v tem gostišču bo tudi trgovina,
- brunarica v Tihi dolini bo urejena za pripravo enolončnic in toplih napitkov.

Ostala področja dela so predvidena v naslednjih dveh, treh letih. V tem času bomo sedanjo sedežnico zamenjali s hitrejšo dvosedežnico, postavili še eno sedežnico iz smeri Kisovca, prestavili člečnico Purman in zgradili nekaj novih; uredili bomo manjšo skakalnico in tekaške proge na Mali in Gojski planini ter Rakovi ravni, zgradili pa tudi cesto do Kisovca, Na Kisovcu bi ob razširitvi gostinske ponudbe lahko šolarji imeli šolo v naravi. Tudi ob urejenih tekaških progah za smučarje — tekače bomo postavili manjšo okrepčevalnico.

Kakšna je letošnja cena vozovnice za smučarja na sistemu žičnic?

Podpisniki samoupravnega sporazuma imajo pri nabavi kart 10 % popust do višine združenih sredstev. Lahko pa koristijo tudi vozovnice s 50 % popustom, ki so omejene do višine vloženih denarnih sredstev za SIS. Dnevna karta za smučarja bo 150.— din, v prodaji bodo tudi popoldanske karte, posameznik pa lahko kupi letno karto, ki ni prenosljiva in velja 4.000.— din.

Želimo si, da bi žičničarjem uspelo čimprej in do roka rešiti težave z obratovalnimi dovoljenji, da bi se mi spet lahko pripeljali do naše koče ali pa se sputili na smučkah v Tiho dolino. In vendar je že zadnji čas, saj so počitnice tik pred vrati.

„Frutea“ iz Čitluka na obisku v Svilanitu.

UPRAVIČENE ZAHTEVE

Zvečer se očka in Mihec igrata z električnim vlakom. Ropotanja je na pretek!

Nenadoma zabrni telefon. Mamica skoči k slušalki.

„Kdo je bil?“ vpraša očka.

„V spodnjem nadstropju so želeli vedeti, kdaj odpotuje zadnji vlak“!

POROKA

Znanca Tone in Jože se srečata.

Tone: „Jože, zakaj se ne oženiš? Kaj čakaš?“

Jože: „Avtobus.“

SLABO ODPUŠČANJE

Gospodar je bil bolan. Ker je bil skregan s sosedom, ga pokliče in prosi, naj mu odpusti.

Sosed mu je res segel v roko in rekel:

„Prav! Odpustim ti, ker si bolan, toda če ozdraviš, to ne velja.“

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta, se vsem sodelavcem zahvaljujem za cvetje in izrečeno sožalje.

KVAS Marija

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje.

KOROŠEC Justina

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame, Mazovec Urške, se sodelavkam in sodelavcem zahvaljujem za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti.

ŠKERJANC Urška

DRAGI DEDEK MRAZ!

Dedek Mraz, ker nas vsako leto obiščeš, upam, da nas boš tudi letos. Mislim, da veš, da je naša šola skromna v športnem orodju. Ker radi telovadimo in tekmujemo za športno značko, telovadno orodje pogrešamo. Ker se vsako leto spomniš naše šole, upamo, da tudi letos ne boš pozabil na nas. Če nam boš prinesel letvenik, se bomo letošnjega leta zelo razveselili. Lahko ti obljubim, da te bomo v šoli lepo pričakali. Imeli bomo lepo okrašeno jelko. Tudi igrice in pesmice govorijo o tebi. Zato se ti že vnaprej zahvaljujemo in lepo pozdravljamo. Srečni pričakujemo tebe in tvoje darilo.

Učenci Osnovne šole
Mekinje

LJUBLJANA

TITOVA 36/VII

interexport

TOZD ZA ZUNANJO IN NOTRANJO
TRGOVINO TER ZASTOPSTVA ZA ICI,
AEG-TELEFUNKEN, WELGER,
OTTO JUNKER itd.

jadran, export import n.sol.o. sežana

- IZVOZ
- UVOZ
- ZASTOPANJE TUJIH FIRM

tozd zunanja trgovina sežana n.sub.o.
66210 sežana — jugoslavija
partizanska c. 69, p. p. 5
h. c.: (067) 73-841
telex: 34135, 34281
telegram: jadran sežana

POSLOVNO ZDRUŽENJE
TEKSTILNE INDUSTRIJE
L J U B L J A N A
TEMELJNA ORGANIZACIJA
ZDRUŽENEGA DELA

UNITEX - LJUBLJANA

Delovna organizacija UNITEX Zunanja trgovina, p.o.,
Ljubljana, Titova cesta 81, opravlja naslednje posle:

- izvoz:
vseh vrst tkanin, usnjenih in krznenih izdelkov, pletenin in konfekcije,
- uvoz:
surovin, reprodukcijskega materiala, strojne opreme, utenzilij in nadomestnih delov ter barv in kemikalij,
- posreduje v zunanji trgovini,
- notranja trgovina na debelo.

TOVARNA POZAMENTERIJE

61234 MENGEŠ

Vsem kupcem priporočamo naše kvalitetne izdelke:

- vse vrste tkane elastike,
- elastične in neelastične trakove,
- vrvice, trak za zavese in druge dekorativne trakove.

JUGOTEKSTIL

JUGOTEKSTIL IMPEX
LJUBLJANA
Titova 1-3

Telefon: 23-942 do 23-949
Telegram: Slovtext, Ljubljana
Telex: 31393 YU JTX LJ
POB: 237 A

Dejavnost:

I: Izvozno — uvozni posli v tekstilni industriji, posebno za:

tekstilne surovine, polproizvode, finalne proizvode,

barve, laki, kemikalije, kavčuk

usnje in usnjeni izdelki,

papir in papirna konfekcija,

medicinski in farmacevtski proizvodi ter medicinski instrumenti,

oprema za rudarstvo in gradbeništvo,

strojno, železno in drugo industrijo.

II: Posredovanje v zunanjetrgovinskem prometu

III: Zastopstvo inozemskih firm

IV: Trgovina na veliko z neprehrambenimi proizvodi

Predstavništva:

11000 Beograd, Topličin venac 3/I, tel. 623-790

41000 Zagreb, Savska 41/IX, tel. 511-607

51000 Reka, Dositej Obradovića 14/II tel. 22-015

71000 Sarajevo, Boriše Kovačevića 14/II, tel. 37-686

91000 Skopje, Gradski zid blok V, tel. 21-215

Praga, ČSR,

Nairobi, Kenija

SGP »GRADITELJ« p.o.

sozd IMOS o. sol. o.

61 240 Kamnik SRS

Maistrova 7, telefon

061-831 237, 831 228

žiro račun SDK Kamnik

50140 - 601 - 32239

IMOS

sgp graditelj

PREDILNICA LITJA

Pošta in železniška postaja:
61270 LITJA — Tel. n. c. 88-411
p.o.

PREDILNICA LITJA v Litiji proizvaja kvalitetno bombažno kardirano in česano prejo, ter prejo iz sintetičnih in viskoznih vlaken.

Svoje izdelke priporoča kupcem!

Foto arhiv

Naši sodelavci pred leti . . . Francelj

Franc „Fočo“ . . .

Jože

„KAMNIŠKI TEKSTILEC“
LETNIK XVIII. ŠT. 11–12 1980
GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„SVILANIT“ KAMNIK
GLASILO UREJEUJE UREDNIŠKI ODBOR:
Alenka Doplihar, Stankovič Brane, Okorn Tomaž
Wiegele Bogo, Jerman Anton
Tehnični urednik: SKAMEN IVANA
Odgovorni urednik: BORIS ZAKRAJŠEK
NAKLADA: 800 IZVODOV
Tisk: Mestni muzej Idrija

